

Детска градина № 15 “Райна Княгиня”

гр. Перник, ул. “Георги Мамарчев” № 9

тел. 076/ 60 67 53, 0882 481 232

e-mail: info-1403287@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ:

Директор: *Кремена Михайлова*

Заповед № 3 / 16.09.2023 г.

СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ

на ДЕТСКА ГРАДИНА №15 „РАЙНА КНЯГИНЯ”

за периода 2023 – 2028 г.

Стратегията е разработена на основание чл. 263, ал. 4 от Закона за предучилищното и училищното образование.

Стратегията е одобрена от Обществения съвет на ДГ №15 „Райна Княгиня“ и е приета с Решение №, взето с Протокол № 1/15. 09. 2023 г. от заседание на Педагогическия съвет и е утвърдена със Заповед № 3/16. 09 .2023 г. на директора.

Съдържание

I. Общи положения

1. Въведение
2. Нормативна база
3. История и развитие

II. Анализ и оценка на факторите на вътрешната среда

1. Анализ на образователната политика на детската градина
 - 1.1. Деца
 - 1.2. Образователен процес
2. Анализ на управленската политика на детската градина
 - 2.1. Кадровата политика на образователната институция
 - 2.2. Ефективност на разпределението на персонала
3. Здравеопазване
4. Материална база и техническа осигуреност
5. Финансиране

III. Анализ и оценка на факторите на външната среда

1. Социо-икономически анализ
2. Маркетингова политика на детската градина
3. Партньорства и взаимодействия на детската градина със семейството и останалите представители на социалната среда
4. Мястото на Детска градина „Райна Княгиня“ сред обществеността

IV. Стратегия за развитие на детската градина

1. Мисия на детската градина
2. Визия на детската градина
3. Цели на Стратегията
4. Ценности на институцията
5. Стратегически приоритети

V. Дейности на детската градина за реализиране на стратегията

VI. Очаквани резултати в изпълнение на поставените цели за постигане на желаната визия и изпълнението на мисията на детската градина

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Въведение

Стратегия 2023-2028 г. на Детска градина „Райна Княгиня”, гр. Перник е система от педагогически идеи, начините за реализирането им и очакваните резултати, определящи актуалните цели и перспективи в развитието на детската градина за посочения период. Тя се основава на принципите на *ЗПУО в съответствие с изискванията на чл. 263, ал. 4 и ал. 5 от ЗПУО; държавните образователни стандарти; приоритети на МОН; Европейска рамка за ранно детско развитие* и е съобразена със спецификата на образователната институция.

Опира се на миналия положителен опит и начертава ориентиловъчна основа за развитие на детската институция, като търси ресурс и потенциал за осъществяването им, очертава силни и слаби страни на дейността и установява принципите и възможностите за успешна реализация.

Стратегията ще даде възможност да се утвърдят условия за реализиране на система от управленски, административни и педагогически дейности, залегнали в нея и съобразени с традициите, социално-икономическите условия и съвременните образователни идеи, да се утвърди авторитета на детската градина като институция, отговаряща на потребностите на обществото и европейските образователни изисквания.

Стратегията определя актуалните цели и приоритети в развитието на детската градина за петгодишен период.

Стратегията допринася за ясното очертаване на пътя и насоките за развитие на детското заведение, постигане на дългосрочните цели, ефективно и ефикасно използване на ресурсите, мотивиране на колектива на организацията.

Стратегия за развитие на Детска градина „Райна Княгиня”, гр. Перник е съвкупност от взаимосвързани мисия, визия, принципи, дейности и цели, определящи нейната структура и съдържание.

2. Нормативна база за създаване на Стратегията:

Образователната политика на Детска градина „Райна Княгиня”, гр. Перник е част от актуалната държавна образователна политика, отнасяща се до предучилищното образование. Дейностите в институцията са съобразени с действащите нормативни документи, стратегии, национални и оперативни програми:

- 1. Закон за предучилищното и училищното образование, в сила от 01.08.2016 г., посл. изм. и доп. ДВ, бр. 11 от 02.02.2023 г.*
- 2. Закон за закрила на детето*

3. Закон за здравето
4. Закон за защита от дискриминация
5. Етичен кодекс на работещите с деца
6. Конвенция на ООН за правата на детето
7. Кодекс на труда
8. Наредба № 5/03.06.2016 за предучилищното образование (посл. изм и доп. ДВ, бр. 12 от 11.02.2022 г.);
9. Наредба № 8/11.08.2016 г. за информацията и документите за системата на предучилищното и училищно образование (посл. изм. ДВ, бр. 65 от 12.08.2022 г., в сила от началото на учебната 2022/2023 г.);
10. Наредба №4/20.04.2017 г. за нормиране и заплащане на труда в институциите в системата на предучилищното и училищното образование;
11. Наредба за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование (изм. и доп. ДВ. бр.7 от 25.01.2022 г.);
12. Наредба № 13/21.09.2016 г. за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в системата на предучилищното и училищно образование;
13. Наредба за приобщаващото образование;
14. Наредба № 15/22. 07. 2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти;
15. Наредба за институциите в системата на предучилищното и училищното образование;
16. Наредба № 24/10.09.2020 г. за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване на детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие, изд. от министъра на образованието и науката и министъра на здравеопазването (обн., ДВ, бр. 84 от 29.09.2020 г.);
17. Национална програма за закрила на детето (2019 г.);
18. Национална стратегия за детето (2018-2030 г.);
19. Национална програма за развитие „България 2030“ (РМС № 33/20.01.2020 г.);
20. Национална стратегия за демографско развитие на населението в Република България (2012-2030);
21. Стратегия на Европейски съюз за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж „Европа“ 2030 г.;
22. Стратегия за възпитателната работа в образователните институции /2019 - 2030 г./
23. Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 - 2030);
24. Европейска референтна рамка за ключовите компетентности за учене през целия живот;
25. Оперативни и национални програми.

3. История и развитие

Детска градина „Райна Княгиня“, гр. Перник отваря врати за работа с деца на 01.06.1976г. В детската градина са функционирали 6 целодневни групи, седмична група за деца със СОП и полудневна група, с общ капацитет 180 деца. Градината е работила по базови и експериментални програми, а през 1979г. и 1981г. е била обявявана за първенец за високи постижения в учебно-възпитателната работа. в кв. „Хумни дол“. Детската градина е общинска, с местно значение и утвърден авторитет, ползва имоти, които са публична общинска собственост. В ДГ 15 „Райна Княгиня“ се приемат деца на възраст 3-7 години. Групите са сформирани на възрастов принцип. Те носят собствени имена, предложени от учители и деца.

В следствие на демографския срив на населението и раждаемостта през последното десетилетие, Детска градина „Райна Княгиня“ – гр. Перник работи с 7 възрастови групи - 5 в централната сграда и 2 разновъзрастови групи по една във филиал с. Мещица и филиал кв. Калкас.

II. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА ФАКТОРИТЕ НА ВЪТРЕШНАТА СРЕДА

Анализът е част от актуалната държавна образователна политика, отнасяща се до предучилищното образование. Дейностите в институцията са съобразени с действащите нормативни документи, стратегии, национални и оперативни програми.

1. Анализ на образователната политика на детската градина:

1.1. Деца

Детска градина „Райна Княгиня“, гр. Перник е институция, в която се отглеждат, възпитават, социализират и обучават деца от 3 години до 7 години в съответствие с държавния образователен стандарт за предучилищно образование. В детската градина се приемат деца по желание на родителите, като не се допуска подбор по пол, етническа, религиозна и социална принадлежност или по друг дискриминиращ признак. Зачитат се Конвенцията за правата на детето, Законът за закрила на детето и Конституцията на Република България.

Детска градина „Райна Княгиня“ – гр. Перник функционира с 7 групи, от които 0 яслени, 4 възрастови групи и 3 разновъзрастови групи – 1 в централна сграда, 1 във филиал в с. Мещица и 1 във филиал в кв. Калкас.

Силни страни	Затруднения
<ol style="list-style-type: none"> 1. В основната сграда работят всички възрастови групи. 2. Механизъм за безпроблемна адаптация на децата в условията на детската градина. 3. Утвърждаване на личностно ориентиран и позитивен подход на възпитание. 4. Наличие на възможности за допълнителни дейности по интереси. 5. Създадени са условия за „равен старт“ на всички деца. 6. Приемат се и деца СОП, като за тях са осигурени грижи съобразно потребностите, включително консултации и работа с психолог, логопед и ресурсен учител. 7. Много добри резултати при подготовка на децата за училище. 8. Осъществена е приемственост ясла – детска градина – училище. 9. Осигурено е здравно обслужване и профилактика. 10. Има добре функциониращ Обществен съвет. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Вероятност от намаляване броя на децата поради недостатъчен брой деца в населеното място, поради недобро състояние на материалната база, предпочитание от родителите им децата да посещават ДГ с по-добър външен облик. 2. Нередовна посещаемост на деца от ромски произход подлежащи на ЗПП и не достигане на училищна готовност. 3. Липса на мотивираност у родители от ромски произход за образование на децата им. 4. Работа в смесени възрастови групи
Вътрешен потенциал – възможности и перспективи	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Разчитане на творческия заряд, креативност, изобретателност, любознателност и висока сензитивност на децата. 2. Стимулиране познавателната активност на всяко дете и позитивното общуване между децата. 3. Стимулиране на емоционалната активност на децата за сметка на напрежението, тревожността, агресивните и негативните прояви. 4. Добра диагностична работа по отношение на изоставането или избързването в развитието и създаване на адекватни условия за индивидуално развитие и диференцирани грижи. 5. Овладяване принципите и методите на позитивното възпитание чрез самоподготовка, вътрешна и външна квалификация. 	

1.2 Образователен процес

Програмната система на детската градина е цялостна концепция за развитието на детето с подходи и форми на педагогическо взаимодействие, ориентирани към подкрепа на всяко дете в условията на детската градина, гарантираща неговото интелектуално, емоционално, социално, духовно – нравствено и физическо развитие, в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му.

Детска градина “Райна Княгиня“ – гр. Перник е детска градина, осигуряваща на децата модерна образователна среда за формиране ценностно – ориентирано поведение чрез стимулиране емоционалната интелигентност на детето.

Педагогическото взаимодействие е насочено към придобиване на компетентности (знания, умения, отношения), необходими за успешното му развитие и **пълноценна подготовка за училище**. То се осъществява чрез прилагане на субект – субектния подход между учителя – родителя и детето, като възрастните и детето са равностойни партньори в процеса на педагогическо взаимодействие.

Екипът на детското заведение е квалифициран и отговорен. Педагозите прилагат творчески подходи в образователния процес и професионалната си компетентност за реализиране на образователните програми и програмни системи за максимално овладяване на държавните образователни изисквания за предучилищно образование. Водещата идея на екипа е да се разгърне в оптимална степен потенциала на всяко дете в индивидуален и социален аспект, като се съхрани неговата индивидуалност.

Планирането на програмното съдържание е съобразно с възрастовите особености на децата и спецификата на групата. В зависимост от темите и програмните задачи, педагогическото взаимодействие е фронтално, групово и индивидуално, като приоритет се дава на груповата и екипна работа. Планирането е гъвкаво и мобилно, съобразено с ДОС по образователни направления и ядра. След предварително проучване на програмните системи, за съответната възрастова група са осигурени познавателни книжки и учебни помагала. Формите на педагогическо взаимодействие се организират в съответствие с прилаганата в детската градина програмна система при зачитане на потребностите и интересите на децата. Педагогическите екипи прилагат образователна стратегия, която е съобразена с възрастовите особености на децата, индивидуалното им развитие и мотивационни потребности. В процеса на възпитателно-образователната работа се прилагат различни педагогически подходи, които осигуряват емоционален и социален комфорт на децата. Осъществява се поддържащата и надграждащата квалификация на педагогическите кадри, осигуряване на възможност за непрекъснато повишаване на квалификацията чрез учене през целия живот и кариерно развитие; внедряване на иновационни методи за адекватно професионално реагиране и осъществяване на ефективно педагогическо взаимодействие. На родителите се предлагат допълнителни педагогически услуги, в които биха могли срещу допълнителна такса да запишат децата си извън ДОС: народни танци, модерни танци, спортни игри, английски език.

Познавателните книжки са авторски, с нестандартни приложения, което дава възможност на учителите за свобода и персонално творческо участие в образователния процес.

Детска градина „Райна Княгиня“, гр./с. Перник е с традиции при използване на иновативни педагогически технологии и ИКТ в образователния процес.

Достъпността и възможностите на много онлайн приложения, съчетани с тяхното

безплатно използване, доведоха до бързото им проникване в образованието още от най-ранна детска възраст.

Силни страни	Затруднения
<ol style="list-style-type: none"> 1. Утвърдената организация на педагогическото взаимодействие в основната сграда и филиала е съобразена със спецификата на детската група. 2. Гъвкав дневен режим, осигуряващ равностойност на трите основни дейности: игра – обучение – труд. 3. Педагогическият екип работи по собствена програмна система с концептуална рамка, ориентирана към личностното развитие на децата, и авторски програмни помагала. 4. Използваме авторски създадени картинни тестове за проследяване постиженията на децата във всички възрастови групи. 5. Детето е поставено в центъра на педагогическия процес и подходите към него са: личностен, индивидуален, комплексен, ситуационен, интегрален. 6. При субект – субектното взаимодействие, учителите и помощник- възпитателите са партньори на децата в основните и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие. 7. Сформираните методически обединения работят по планове с утвърдени графици и дейности за повишаване качеството на образователния процес. 8. Допълнителни дейности, организирани по желание на родителите и съобразно потребностите и интересите на децата: народни танци, чужд език, приложни изкуства, художествена гимнастика, футбол с квалифицирани и сертифицирани треньори за талантиливи деца, деца в риск и деца със СОП. 9. Работа с деца със СОП съвместно с ресурсен учител, логопед, психолог. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Недостатъчна ангажираност на родителите в образователния процес. 2. Липса на обратната връзка за постиженията на децата и слаб интерес при някои родители по време на онлайн обучението. 3. Претовареност при използване на МТБ по групи. 4. Частично нарушаване ритъма на организацията на дейностите в групите, поради ангажирано участие на деца, учители и родители в проектни дейности. 5. Частично нарушаване на дневния режим, поради натоварен график за провеждане на допълнителните дейности.
Вътрешен потенциал – възможности и перспективи:	

1. Стимулиране познавателната активност на всяко дете и позитивно общуване между децата.
2. Самоподготовка и допълнителни квалификации на целият персонал за по-добра екипна работа.
3. Усъвършенстване на умения за работа със съвременни образователни софтуерни продукти на част от екипа.
4. Модули за допълнително изучаване на български език.

2. Анализ на управленската политика на детската градина

2.1. Кадровата политика на образователната институция

Общата численост на персонала в Детска градина „Райна Княгиня“ – гр. Перник е 30, от които:

2.1.1. Педагогически специалисти:

№	Длъжност	Брой	ОКС			ПКС				
			Магистър	Бакалавър	Профес. бакалавър	I	II	III	IV	V
1.	Директор	1	да	-	-	-	да	-	-	-
2.	Заместник-директор	0	-	-	-	-	-	-	-	-
3.	Главен учител	0	-	-	-	-	-	-	-	-
4.	Старши учител	6	2	4	-	-	1	1	3	1
5.	Учител	9	6	1	-	-	-	-	1	3
5.	Логопед	0	-	-	-	-	-	-	-	-
7.	Психолог	0	-	-	-	-	-	-	-	-

8.	Ресурсен учител	0	-	-	-	-	-	-	-	-
9.	Помощник на учителя	0	-	-	-	-	-	-	-	-

№	Длъжност	Брой	Образование/допълнителна квалификация
1.	Главен счетоводител	1	Висше
2.	Домакин	1	Средно специално
3.	Помощник-възпитател	7	Средно/ курс за обучение на помощник-възпитатели
4.	Готвач	1	Средно
5.	Помощник-готвач	1	Средно
6.	Медицинска сестра	2	Полувисше
7.	Работник – поддръжка	1	Основно

Силни страни	Затруднения
<p>1. Квалифицирани педагогически специалисти с опит и стаж.</p> <p>3. Наличие на психолог, логопед и ресурсен учител, полезни в подобряване качеството и ефективността на работата с деца, родители и учители.</p> <p>4. Силно мотивиран екип за изграждане и поддържане на авторитета на детската градина в синхрон с политиката на институцията.</p> <p>5. Планирането на квалификационната дейност се извършва в съответствие с потребностите на детската градина</p> <p>6. Поддържано постоянно високо ниво на квалификационни дейности за развитие на творческите интереси и новаторско отношение на педагогическите служители.</p>	<p>1. Прекалена административна натовареност на педагогическите специалисти.</p> <p>2. Формално общуване с родителите от страна на помощник-възпитателите.</p> <p>3. Голяма площ за почистване и дезинфекция: детската градина е с капацитет за 5 групи, а работи с персонал за 5 възрастови групи и 0 яслени групи.</p> <p>4. Липса на амбиции за усъвършенстване на помощник- възпитателите чрез участие във вътрешни и външни квалификационни дейности.</p> <p>5. Недостатъчни средства за допълнително материално стимулиране на персонала.</p> <p>6. Сградният фонд е стар и амортизиран. Дограмата е от откриването на детското</p>

<p>7. Придобиване на професионална квалификационна степен от все по-голям брой учители.</p> <p>8. Изградена функционална система за повишаване на педагогическите компетентности на непедagogическия персонал.</p> <p>9. Създадени условия за лична изява и професионална удовлетвореност.</p> <p>10. Работа в екип на различни нива педагогически и непедagogически персонал.</p> <p>11. Участие в национални и европейски програми и проекти.</p>	<p>заведение – 1976г. Съществува спешна необходимост от подмяна на старите прозорци и врати, и саниране на сградата, по чиято външна фасада на много места има голямо количество паднала мазилка. Необходима е подмяна на ВИК инсталация и абонатната станция. Кухненското оборудване е старо и се нуждае от подмяна.</p>
<p>Вътрешен потенциал – възможности и перспективи</p>	
<p>1. Много добро професионално взаимодействие и добронамерено отношение към успехите на другите.</p> <p>2. Съпричастност и оказване на помощ при затруднения – служебни и лични.</p> <p>3. Ангажирано участие в живота на детската градина на всички членове на екипа.</p> <p>4. Утвърдени традиции и ритуали на детската градина с обществена значимост и популярност.</p> <p>Приет и действащ Етичен кодекс на работещите в ДГ „Райна Княгиня“ гр. Перник.</p> <p>5. Популяризиране и обучения за включване на по-голяма част от педагогическите специалисти за участие в проектни дейности.</p> <p>6. Създаване на условия за организиране и провеждане на междуинституционална квалификация.</p> <p>7. Осигуряване на обратна връзка след всяка реализирана квалификация.</p> <p>8. Контрол и оценка на резултатите от реализираните квалификационни форми.</p>	

2.2 Ефективност на разпределението на персонала по длъжности и сформирани екипи

Педагогическите специалисти са разпределени по 2-ма учители в зависимост от групите. Разпределението на непедagogическия персонал е следното – за всяка група отговаря 1 помощник-възпитател. За пълното обезпечаване на групите, помощник-възпитателите работят на смени. Предвид голямата площ на Детска градина „Райна Княгиня“ и обширното дворно пространство, голяма част от работното време на непедagogическия персонал е заето в почистване и дезинфекция на помещенията.

Работата по проекти и оперативни програми спомага за оптимизиране на кадровия потенциал и подобряване качеството на образователния процес.

3. Здравеопазване в Детска градина „Райна Княгиня“ гр. Перник

Като се взимат предвид специфичните особености при формиране на детската физика и психика, всички служители се отнасят с голяма отговорност към организирането, провеждането и контрола за опазване здравето на децата от предучилищна възраст.

Медицинският кабинет е добре оборудван с всичко необходимо за оказване на медицинска помощ, който е на разположение от 7:00 ч. до 15,30 ч. с пряк отговорник медицински специалисти.

Създават се условия, съобразени с най-новите хигиенни изисквания, които спомагат за свеждане до минимум инфекции и простудни заболявания.

Здравеопазването се развива в три посоки:

Децата	Персонал	Родители
1. Стриктно спазване на изискванията към медицинските документи при постъпване в детското заведение.	1. Спазване на медицинските изисквания към здравните документи на новопостъпилите служители и актуализиране редовно същите на работещите.	1. Съвети и изисквания, относно здравословното състояние на децата, личната им хигиена и психически комфорт.
2. Системност и изчерпателност при водене на индивидуалните медицински документи на децата.	2. Контрол на дейностите на учители и помощно-обслужващ персонал в решаване на здравни проблеми на децата.	2. Информация за менното на децата, изнесено на определено за целта място.
3. Профилактични прегледи и всекидневен сутрешен филтър.	3. Грижа за здравословното състояние на служителите с цел добрата им работоспособност и опазване здравето на децата.	3. Своевременно свеждане до знанието на родителите на резултатите от прегледи, изследвания и други медицински мероприятия.
4. Редовно снемане на антропометрични данни на децата и информирание на родителите за тях.	4. Контрол на доставените продукти и приготвената храна със системата за управление на безопасността на храните или системата за Анализ на опасностите и критични контролни точки – HACCP.	4. Осигуряване на образователна информация по актуални здравни проблеми: дипляни, табла, постери и др.
5. Осъществяване на задачите по закаляването – Използване на всички възможности за подобряване всекидневното меню на децата в качествено и количествено отношение.	5. Системен и строг контрол върху хигиената в	
6. Стриктно спазване на изискванията на медицинските органи при епидемия и карантина.		

7. Осигуряване на индивидуален контрол върху деца с особени здравни проблеми – хроничност, диспансеризация и други.	детското заведение с приоритет на групите и кухнята.	
---	--	--

4. Материална база и техническа осигуреност

Детска градина „Райна Княгиня“ – гр. Перник е общинска детска градина, разположена в централната част на населеното място.

Дворът е върху площ 4 дка, затревен, с иглолистни и широколистни дървета, декоративни храсти, обособени площадки за игри с нови уреди и съоръжения, спортна площадка, цветна градина и др., което осигурява възможност за пряк и непосредствен контакт на децата с природата.

Сградата е на 2 етажа с функциониращи 5 групи за деца от 3-7 години и 0 групи за деца от ранна детска възраст – детска ясла.

Материално - техническата база и цветовото оформяне на помещенията във всяка група са съобразени с ергономичните норми и правилата за охрана на труда. Обособени са следните кабинети: медицински, на директора, методичен кабинет за учителите, кабинет – счетоводство, кабинет – БДП, физкултурен салон. Детската градина разполага с голям външен двор с обособени площадки за игра за всяка група. Спортните съоръжения, са обезопасени, но са недостатъчно на брой. Зеленината на старите разклонени дървета, тяхната дебела сянка през лятото създават комфорт и уют за децата по време на престоя им на двора. Детското заведение разполага и с два вътрешни двора с много зеленина и цветя- любимо място за игра и отдих.

Условията за възпитание, социализиране, обучение и отглеждане на децата до постъпването им в първи клас са много добри. Жизнената и образователната среда отговарят на изискванията за безопасност, естетика и комфорт, интериора и подредбата на групите създават предпоставка за учене чрез игра, съобразена с възрастовите особености и гарантираща цялостното развитие на детето, както и опазване на физическото и психическото здраве.

Детската градина разполага с помощна педагогическа литература, народни носии, декори, костюми и аксесоари за тържества. В детската градина има на разположение компютри с интернет връзка към тях. Кухненският блок е оборудван с необходимите уреди за работа. Разполага с пункт за раздаване на храна на децата. Сградата е на централно парно отопление.

Съвременната организация на дворното пространство, постигната чрез реализираните проекти по „ ПУДООС”, удовлетворява потребностите на децата за игри и спорт на открито.

ФИЛИАЛ „ Мешица „ е разположен в сградата на кметството в с.„ Мешица”. Разполага с отделни стаи за хранене, спане и занимания на децата. Оборудването и условията са съвременни, модерни и осигуряват необходимия комфорт. Отоплява се с котел на пелети.

ФИЛИАЛ „ Калкас „ е разположен в сградата на кметството в кв.„ Калкас”.

Площта е малка и условията не позволяват отделни стаи за спане, хранене и занимания. Там е сформирана маломерна група. Не разполага с двор за игра и отдиш. Отоплява се от два климатика.

В ДГ № 15 „Райна Княгиня ” има установени пропускателен и санитарно - епидемиологичен режим, хигиенни условия, рационално и здравословно хранене на децата. Седмичното меню ежедневно се поставя на съответното табло за информация на всички родители. Изработените от децата предмети, рисунки и пана са разположени във фоайетата на детското заведение и са достъпни за родителите. За сигурността на заведението и децата е осигурена жива охрана.

Групите са оборудвани съгласно *Наредба № 24/10.09.2020 г. за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване на детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие, изд. от министъра на образованието и науката и министъра на здравеопазването (обн., ДВ, бр. 84 от 29.09.2020 г.)*

Материалната база се поддържа и обогатява с общински средства, проектни дейности и дарения.

Силни страни	Затруднения
1. Детската градина разполага с необходимите учебно-технически средства, а екипите на всяка група използват всяка възможност за дообогатяване на базата.	1. Липса на футболно игрище за провеждане на футбол, на турнири и игри. 2. Освежаване на наличните съоръжения. 3. Пясъчници без пясък, които крият опасности за игрите на децата.
2. Детската градина разполага с функциониращ кабинет за квалификация на персонала, , физкултурен салон, кабинет по безопасност на движението, приказен кът, обособен кабинет за логопед и психолог, множество костюми и декори.	4. Недостатъчни и морално остарели играчки. Необходими са допълнителни средства за играчки. 5. Подмяна на матраци в групите. 6. Оборудване с компютър и интерактивна дъска има само в едно помещение, специално организирано за занимания с деца.
3. Модернизирана образователна среда с интерактивна дъска, мултимедийен проектор, дигитални апарати,	Необходимо е оборудване на всички групи с компютър и интерактивна дъска.

<p>компютърна конфигурация, CD и DVD уредби, софтуерни образователни платформи.</p> <p>4. Подобрена образователната среда, благодарение на множество проекти, които се реализираха от екипа и дадоха възможност за закупуване на много дидактични, игрови, образователни материали.</p>	
Вътрешен потенциал – възможности и перспективи	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Мотивиране на родителите на децата за собствен труд и принос за обогатяване на МТБ. 2. Подмяна на пясъчниците с беседки или дървени къщички за игра на децата. 3. Подмяна на постелъчно и спално бельо в групите и на матраците. 4. Оборудване на групите с нови играчки. 5. Оборудване на всички групи с компютър и интерактивна дъска за нуждите на образователния процес. 	

5. Финансиране

Детската градина е на делегиран бюджет в част „държавни дейности“, сформирани от основни и допълнителни компоненти на база брой деца по НЕИСПУО, което дава възможност за прозрачно и ефективно финансово управление.

Утвърден е план за финансово управление и контрол, интегрирана в дейността на образователната институция и включваща политики, процедури и правила, въведени от ръководството на детската градина, с предприети действия за развитие и подобряване на елементите на плана за финансово управление и контрол:

1. контролна среда;
2. управление на риска;
3. контролни дейности;
4. информация и комуникация;
5. мониторинг.

Финансова осигуреност с 1,2% от годишните средства за работна заплата на педагогическите специалисти и на педагозите в яслени групи за поддържаща и надграждаща квалификационна дейност на педагогическите специалисти чрез работещи правила за квалификационна дейност на персонала и механизъм за финансова подкрепа.

Силни страни	Затруднения
---------------------	--------------------

<ol style="list-style-type: none"> 1. Основното осигуряване на дейността на ДГ „Райна Княгиня“ се извършва чрез системата на делегирания бюджет. 2. Функциониращ механизъм за финансово управление и контрол. 3. Коректно и редовно обезпечаване на средствата за заплати и възнаграждения, осигурителни вноски, работно облекло и СБКО. 4. Осигуряване на допълнителни средства за финансиране чрез проекти и настоятелството 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Движение на деца в ранна възраст в други детски градини.
Вътрешен потенциал – възможности и перспективи	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Осигуряване на допълнително материално стимулиране на педагогическите специалисти и непедагогически персонал, съобразно приети вътрешни правила за организиране на работната заплата. 2. Ангажиране на родителите за участие със собствен труд и принос за обновяване на МТБ 	

III. Анализ и оценка на факторите на външната – макро среда

1. Социално-икономически анализ

През последните години се положиха значителни усилия от държавата и общината за разширяване обхвата на децата в детските градини. Изграждането на хармонична и разнообразна образователна среда за осигуряване на равнопоставеност и достъп до качествено образование е основен приоритет. Осъществен е интензивен процес на интегрирано обучение на децата със специални образователни потребности (СОП).

Обществените очаквания за качествено образование обикновено се свързват с разбирането за устойчива образователна система, която осигурява знанията, необходими за пълноценното интегриране на детето, бъдещият млад човек в обществото. Интелигентният и приобщаващ растеж зависи от действията, предприемани в рамките на системата за учене през целия живот, насочени към развиване на ключови компетентности и постигане на определено качество на резултатите от обучението и възпитанието в съответствие с потребностите на всички деца. Това разбиране предопределя една по-съвременна концепция за съдържанието на предучилищното образование. Има нови ориентири за подобряване на качеството на образование, чрез използване на иновативни методи, технологии и извеждане на

съвременни ключови компетентности, които да подготвят човека за справянето му в конкурентната среда още от ранна детска възраст.

2.Маркетингова политика на детската градина

Маркетинговата политика трябва да ориентира образователната институция към разбиране на потребностите на хората, създаване и предоставяне на качествени образователни услуги в съответствие с държавните образователни стандарти, постигане на удовлетворение на децата и техните родители.

Маркетинговата политика се основава върху разнообразни положения в системата на образованието и потребностите на обществото.

Високо качество на педагогическото взаимодействие в детската градина, чрез прилагане на гъвкави модели за постигане на хуманност и хармоничност на педагогическото взаимодействие, съгласно Европейската рамка за качество на образованието от ранна детска възраст.

3. Партньорства и взаимодействия на детската градина със семейството и останалите представители на социалната среда

Сътрудничеството със семейството като един работещ екип е в основата на иновационните търсения на Детска градина „Райна Княгиня“ , за споделяне отговорността при обучението и възпитанието на децата. Традициите ни в работата със семейството са за изграждане на позитивна среда, ориентирана към потребностите на детето.

Участие на семейството като равностоен партньор в реализирането на единен възпитателно – образователния процес, чрез активни, синхронизирани взаимодействия между родители, образователни институции и други фактори от социално- педагогическата система. Родителят, като възпитател е съюзник в модела на педагогическото взаимодействие с детето, той е субект, който въвежда, осигурява и стимулира развитието на детето при усвояване на семейната субструктура.

Активното и ефективно сътрудничество на детската градина и социалната среда води до повишаване на социализиращия ефект на нейната дейност в социалната общност, като цяло; ще превърне детската градина в дом на радостта, където децата с удоволствие и радост ще идват, и удовлетворени ще се връщат в къщи. Съвместната работа на детското заведение с общински структури и културни институции води до успешното реализиране на съвместни дейности в полза на децата и изява на творческия им потенциал.

Това партньорство ще продължи и в бъдеще, с разнообразни форми на взаимодействие в отворена образователна среда.

Силни страни	Затруднения
<ol style="list-style-type: none"> 1. Педагогическият екип работи в тясно сътрудничество и партньорство с представителите на родителската общност. 2. Участия в общински мероприятия. 3. Активен обществен съвет. 4. Взаимодействие с културни и държавни институции. 5. Установени традиции в приемствеността с началните общообразователни училища. 6. Ползотворни връзки с обществени организации и институции. 7. Работа по проекти. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Трудно активизиране на родителите за включването им в живота на детската градина: „Родителят – учител за един ден”, „Ден на отворени врати”, участие на родители в срещи с психолога и медицинския персонал, „Библиотека за родители“ и др. 2. По-добра информираност на родителите за дигиталната работа и онлайн обучението, когато това се налага. 3. Осъществяване на контакт с началния учител поел децата в първи клас, относно резултатите от входно ниво на записаните в училище деца.
Вътрешен потенциал – възможности и перспективи:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Сътрудничество и взаимопомощ със семейството чрез нетрадиционни форми – тренинг, уъркшоп, работни срещи и др. 2. Утвърждаване на създадена система за обмен на информация със семейството, детската ясла и училището. 3. Създаване на система за външна изява на деца и учители. 4. Наличие на ресурс за разширяване на дигиталното оборудване и модернизация на детското заведение. 	

4. Място на ДГ „Райна Княгиня” гр. Перник сред обществеността

Авторитет на детска градина „Райна Княгиня“ гр. Перник сред обществеността

Детската градина е с утвърден авторитет в образователното пространство на общинско, областно и национално ниво, доказала своя иновативен потенциал и креативни идеи чрез популяризиране на собствени добри педагогически практики, домакинство и логистика на професионални работни срещи и педагогически форуми, участие в областни и национални конференции и конкурси.

Силни страни	Затрудняващи моменти
--------------	----------------------

<ol style="list-style-type: none"> 1. Детската градина е утвърден център за иновации в предучилищното образование на територията на община Перник. 2. Утвърден център за работа с институциите на всички нива за поемане на отговорности при възпитанието, обучението и социализацията на децата 3. Резултатите от постиженията на деца и учители стават достойние на обществеността чрез сайт на общината, официален сайт на детската градина, медиите. 4. Установено е позитивно взаимодействие с родителската общност чрез участие в : <ol style="list-style-type: none"> 4.1. вътрешноквалификационната дейност; 4.2. проектните дейности с ангажирано присъствие. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Недостатъчни средства за популяризиране на добри практики и участие в педагогически форуми. 2. Недостатъчна ангажираност и инициативност на отделни педагогически специалисти в разработването на проекти. 3. Недостатъчно балансирано участие на педагогическите специалисти в реализирането на проекти. 4. Слаба ангажираност на родителите в изпълнението на национални програми и проекти на детската градина.
Вътрешен потенциал – възможности и перспективи	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Добро популяризиране на добър педагогически опит. 2. Прилагане на иновативни и по-ефективни форми за работа и взаимодействие с родителите с цел приобщаването им към живота в детската градина. 3. Поддържане и обогатяване на сайт на детската градина с актуална информация за живота в детската градина. 4. Утвърждаване на създадената система за обмен на информация със семейството, детските ясли и училището. 	

IV. СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА ДЕТСКАТА ГРАДИНА

1. Мисия на детската градина:

Определянето на мисията на детската градина не трябва да се възприема като еднократен акт, резултат от еднолично решение на директора. За да се достигне до най-оптималната и работеща формулировка се анализира състоянието на детската градина и влиянието на външните фактори и съгласуваността с всички заинтересовани страни.

Утвърждаване на съвременни иновативни модели за качествено образование в детската градина, осигуряващи възможности за пълноценна социална реализация и оптимално компетентностно развитие на всяко дете с ангажираната подкрепа на семейството и местната общност.

Мисията на ДГ №15 „ Райна Княгиня” е да създава, в партньорство с родителите, модерна и благоприятна среда за развитие на всяко дете.

Мисията е свързана с утвърждаване на съвременни иновационни модели на възпитателно – образователната дейност в детското заведение осигуряващи максимално развитие на детския личностен потенциал, възможности за пълноценна социална реализация и развитие на способностите в процеса на възпитание и обучение.

Мисията определя приоритетите на ДГ №15 „Райна Княгиня“ за следващите 5 години, както и какви дейности ще се предприемат и реализират от педагогическия екип.

В хода на образователната работа да се осигурява възможност на децата за възприемане с всички сетивни пътища - чувствителния, слуховия, зрителния, тактилният. Информацията да се представя под различна форма - езикова, числова, графична, звукова и др. При заявено желание от родителите да се осигурят и допълнителни педагогически услуги за децата - дейности съобразно техните интереси.

ДГ №15 „Райна Княгиня“ като образователна институция в системата на предучилищното образование:

- развива добрите начала у децата и позитивното у тях;
- утвърждава ценностите на съвременната цивилизация;
- приема и цени различието;
- гарантира равно качество на услугите за всички деца;
- включва в управленския процес учители, родители, общински структури и други членове на общността, като участващите страни работят в сътрудничество и партньорство;
- поощрява образователни и социални контакти и дейности, срещи, дебати, дискусии на различни групи от общността и хора от всички възрасти.
- партнира с родителите, юридически и физически лица, държавна и общинска власт и всички, които имат повишена социална роля и отговорност във връзка със социално-личностното благополучие и просперитет на децата.
- персоналът- високо образован, квалифициран, професионално доказан, отговорен и дисциплиниран, етичен, екипен.

Основни приоритети при реализиране на мисията

1. Партньорство на учителя с детето в процеса на педагогическо взаимодействие, за стимулиране на неговата активност и разгръщане на интелектуалния му потенциал.
2. Обогаляване и естетизиране на средата – нова визия и уникалност на детската градина.
3. Популяризиране на добри практики и изграждане на позитивни нагласи и доверие към детската градина.
4. Изграждане на система от символи и ритуали за засилване усещането за принадлежност към детската градина и приобщаване на децата към културните традиции и националните ценности.

5. Социокултурна интеграция, чрез обучение, възпитание и личностни перспективи в образователното пространство на децата с етнокултурни различия.
6. Подпомагане на родителите в изграждането на правилна стратегия за семейно възпитание и преодоляване на агресията.
7. Успешна интеграция на деца със специални образователни потребности.
8. Използване на празниците и развлеченията в ДГ за създаване и поддържане на положителен авторитет и привличане на различни публики.

Конкретни задачи и дейности за постигането на приоритетите

Конкретните задачи и дейности за стратегическо развитие и усъвършенстване на ДГ №15 са в логическа връзка с мисията на детската градина и основните приоритети за реализирането ѝ.

ЗАДАЧА №1 Да се осъществяват демократични, хуманни и партньорски взаимоотношения на директора с работещите в ДГ №15.

ДЕЙНОСТИ

1.Реално участие на по-голяма част от членовете на колектива в управлението на детската градина.

2.Включване на действащите комисии в детската градина за изработване на годишни планове, правилници, длъжностни характеристики, план-графици за работа и т.н.

3.Използване на информационни, комуникационни технологии и средства в ръководството и дейността.

4.Управление на принципа на консенсуса.

5.Непрекъснат диалог, по отношение развитие на всички дейности в детската градина.

6.Възможност за колективно обсъждане на организационни важни въпроси за детската градина.

КРИТЕРИИ ЗА ИЗМЕРВАНЕ

1.Промяна в принципите на управление – акцентирание на принципа за демократичност.

2.Директорът – мениджър, индикатор, вдъхновител и добър организатор за постигане на целите, гъвкавост в методите за тяхното постигане.

3.Опростена организационна структура и управленско взаимодействие; предприемчивост, стремеж към реорганизиране, винаги когато обстоятелствата го изискват.

4.Съобразяване с реалните възможности на детската градина.

5.Бързина и гъвкавост при вземане на управленски решения.

6. Външна количествена и качествена оценка от проверяващи органи. Резултати от инспектиране и атестиране.

РЕСУРСИ

Интелектуални, информационни, финансови, материално-технически, кадрови .

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

1.Оперативно управление на детската градина - целенасочено и силно ръководство, прозрачност в управлението.

2.Непрекъснато поддръждане, съгласуване, координиране на отделните звена, елементи и действия на системата за постигане на най-добри резултати в съответствие с поставените цели.

3.Включването им в изработване на политиката на иновации.

4.Екипен принцип при решаване на проблеми.

5.Добра система за контрол.

СРОК: 5 г.

ЗАДАЧА №2 Да се акцентира, върху готовността на детето за училище, която отчита физическото, познавателното, езиковото, социалното и емоционалното му развитие.

ДЕЙНОСТИ

1. Прилагане на образователна стратегия и програмно разпределение, отчитайки уникалността на децата във всяка група на детската градина.

2. Планиране, организиране и провеждане на съдържателен образователен процес, базиращ се върху познанието на Наредба №5 за предучилищното образование, държания образователен стандарт за предучилищно образование и ЗПУО.

3. Пълноценно използване на дневния режим, като профилактично средство за психическо и физическо здраве.

4. Пълноценно използване на подвижни игри, детски спортове, закаляване, с цел динамично развитие на децата.

5. Изграждане на навици за безопасно движение и култура на поведение на улицата; действие при бедствия, аварии, катастрофи и пожари.

6. Акцентирание, върху овладяване на знания и умения за здравословен начин на живот.

7. Усъвършенстване езиковото обучение на децата.

8. Уеднаквяване изискванията, между семейството и детската градина за образование, възпитание и подготовка на децата за училище.

9. Осъществяване на приемственост и интеграция, между детската градина и училищата в района.

10. Приобщаване на децата към общочовешките и национални ценности, добродетели, култура и традиции.

11.Сформиране на групи за допълнително обучение по БЕЛ с деца от уязвими групи

КРИТЕРИИ ЗА ИЗМЕРВАНЕ

1. Системно диагностициране и проследяване динамиката в развитието на децата.

2. Резултати от входящата и изходящата диагностика на децата

3. Проучване мнението на родителите, чрез анкетни карти.

РЕСУРСИ

Интелектуални, финансови и материално-технически ресурси, участие в проекти

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

1. Овладяване в максимална степен на държавния образователен стандарт за предучилищно възпитание и подготовка - комплексна диференцирана система на оценяване на постиженията на децата в усвояването на знания и умения.

2. Работа в екип /работни групи/.

3. По-голяма активност и сътрудничество на педагози, медицински сестри и родители - екипи от съмишленици.

4. Подобряване на езиковата култура чрез допълнителното обучение по БЕЛ на деца от уязвими групи.

СРОК: 5 години

ЗАДАЧА №3 Да се гарантира подкрепа на отворения характер на образованието в детството – равен шанс и подкрепа за всички деца.

ДЕЙНОСТИ

1. Подпомагане напредъка на децата и овладяване на трудностите при обучение, чрез подкрепяща среда и индивидуална работа.

2. Адаптиране на плановете на групите към индивидуалните особености на децата.

3. Установяване на сътрудничество, между педагогическия екип, семействата, обществеността и специализираните институции за формиране на ценностна система, защита правата на децата, превенции срещу насилието.

4. Привличането на външни организации- на местно и национално ниво – срещи, изнесени форми, срещи с представители на висши училища, където да се покажат практически модели за подобряване на управлението и подобряване на организационната култура чрез:

- Провеждане на дебати
- Организиране на семинари и практикуми за внедряване на изводите от теоретичните анализи и заключения.

КРИТЕРИИ ЗА ИЗМЕРВАНЕ

Правила и изисквания на детската градина към родителите за пълноценната работа с децата.

РЕСУРСИ

Интелектуални, финансови и материални ресурси.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

1. Реализация на желани резултати.

2. Високо качество на образователния процес.

3. Инвестиране в човешки капитал – децата.

4. Готовността на децата за предотвратяване и преодоляване на вредните и опасни фактори на жизнената дейност.

СРОК: 5 години

ЗАДАЧА №4

Да се изгради естетическото възпитание - път към повишаване на духовната култура на подрастващите.

ДЕЙНОСТИ

1.Изграждане на система от символи и ритуали, за засилване усещането за принадлежност към детската градина.

2.Развитие на традициите за творчески дейности в детската градина, чрез допълнителни форми на работа.

3.Привличане на децата за участие в конкурси, поощряващи творческата им дейност.

4.Превръщането на детската градина в желана територия за децата.

КРИТЕРИИ ЗА ИЗМЕРВАНЕ

Популяризиране и повишаване авторитета на детската градина, печелене на призови места в конкурси.

РЕСУРСИ

Интелектуални, финансови и материални ресурси.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

Да изградим у децата един толерантен и позитивен модел на общуване с връстниците, семейството и природата.

СРОК: 5 години

ЗАДАЧА №5

Физическото възпитание да позволи децата да разбират спорта и физическите упражнения, като източник на удоволствие, грижа за тялото и духа, като път и средство за преодоляване на опасности за здравето.

ДЕЙНОСТИ

1.Повишаване качеството на обучение и възпитание за формиране на качествени знания, двигателна и здравна култура.

2.Формиране на позитивно отношение към двигателната активност, умения за групови взаимодействия и насърчаване на ежедневния спорт, подходящ за възрастта на децата.

3.Оптимизиране и обогатяване формите за организиран спорт, туризъм и отдих.

КРИТЕРИИ ЗА ИЗМЕРВАНЕ

Участие в спортни дейности и печелене на призови места, профилактика на детското здраве.

РЕСУРСИ

Интелектуални, финансови и материални ресурси.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

В свободното време децата, съвместно със своите родители да се включват в различни форми на организиран спорт, туризъм, отдих.

СРОК: 5 години

ЗАДАЧА №6 Да се обогатяват личностните и професионални компетенции на учителите и непедагогическия персонал.

ДЕЙНОСТИ

1. Оптимизиране на информационно-образователната среда, с цел въвеждане на изпреварващо обучение за възприемане на света и обществения опит.

2. Участие в квалификационни курсове

3. Създаване на условия за формиране на правна култура, включваща знания и умения за защита на детските права и порождащите ги задължения.

4. Организиране на обучения, свързани с ефективност на работата им при взаимодействие в мултикултурна сред

КРИТЕРИИ ЗА ИЗМЕРВАНЕ

1. Поддържане на перманентна ефективна квалификация и преквалификация на служителите - създаване на мотивирани служители - осигурени възможности за квалифициране на персонала.

2. Готовност да се удовлетворяват потребностите на потребителите на образователната услуга.

3. Самооценка и чувство за собствено достойнство.

4. Благоприятен социален климат.

5. Оползотворяване на работното време.

РЕСУРСИ

1. Интелектуални, информационни, финансови и материално-технически, кадрови ресурси.

2. Инвестиции в човешки капитал.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

1. Добър микроклимат, стимулиращ пълноценна положителна изява – “Доволни служители – успешна организация”; климат на откритост, доверие и сътрудничество.

2. Кариера по хоризонтала, чрез разширяване на квалификацията.

3. Текучество на кадри – под 1%.

4. По-високо трудово възнаграждение.

5. Опазване на психическото здраве на учители и помощен персонал.

СРОК: 5 години

ЗАДАЧА №7

Да се изгради екип от съмишленици, чрез привличане на различни социални партньори за осигуряване на материален, емоционален и интелектуален комфорт на деца и служители в ДГ № 15.

ДЕЙНОСТИ

1. Задълбочаване на съвместната работа с Обществения съвет, с обществени организации и институции, отворени към развитието, подпомагането и проблемите на детската градина и привличане на допълнителни източници за подпомагане на дейността и подобряване на материално-техническата база на ДГ № 15, чрез използване на наличната материално-техническа база.

КРИТЕРИИ ЗА ИЗМЕРВАНЕ

1. Близост до потребителите на образователната услуга.

2. Материален, емоционален и интелектуален комфорт на деца и служители в ДГ № 15.

3. Реализиране на съвместни координирани действия със семейството и обществени партньори за развитието на образователния процес и за финансово-материалното подпомагане на детската градина.

РЕСУРСИ

Интелектуални, информационни, финансови и материално-технически, кадрови ресурси.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

1. Максимално удовлетворяване на потребностите и желанията на родителите и децата.

2. Утвърждаване имиджа на ДГ №15, като конкурентноспособна, желана и предпочитана от родителите и децата им детска градина.

3. Брой получени финансови и материални средства от дарители, спонсори и тяхното ефективно реализиране.

СРОК: 5 години

ЗАДАЧА №8

Модернизиране на материално – техническата база, изграждане на привлекателен облик на детската градина.

ДЕЙНОСТИ

1. Поддържане на наличното състояние на недвижимото имущество и материално-техническата база.

2. Обновяване, саниране, ремонтиране на игровите площадки, обновяване на игровите съоръжения, на оградата.

3. Осъвременяване на обзавеждането в групите.

4. Модернизиране на материалната база, набавяне на помощни и нагледни средства, обновяване на учебно-техническото оборудване.

5. Осигуреност с дълготрайни материални активи.

6. Осигуреност на нови ИКТ и дидактични средства.

КРИТЕРИИ ЗА ИЗМЕРВАНЕ

1. Материален, емоционален и интелектуален комфорт на деца и служители в ДГ № 15.

2. Добро стопанисване.

3. Подкрепа на общината.

РЕСУРСИ

Финансови и материално - технически ресурси.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

1. Създаване на привлекателна обкръжаваща среда с модерна визия за по-пълноценно протичане на образователния процес.

2. Подобряване и обогатяване на материално-техническата база и условията за възпитание, обучение и труд.

3. Реализиране на проекти.
4. Прозрачност на получени и разходвани средства и материали.
5. Ефективно реализиране на средствата.

СРОК: 5 години

Основните приоритети и конкретни задачи и дейности за реализиране на мисията на детската градина се отнасят за пет годишен период. Те ще се обсъждат, преформулират и актуализират, като ще се отчитат постоянно променящи се обстоятелства и състоянието на ресурсите – кадрови, финансови, материално-технически, информационни и т.н. Преформулираните приоритети и дейности ще се конкретизират в актуализиране на стратегията за съответната учебна година, годишните планове на детската градина за съответната учебна година, в променени длъжностни характеристики, в план-графици за работа и т. н.

Осъществяването на тези приоритети и дейности би повишило ефективността във функционирането, както на отделните подсистеми в системата детска градина, като социално звено, осъществяващо специфична обществена дейност.

Осъществяването на приоритетите и дейностите в единство би обезпечило повишаването на престижа на детската градина, осигуряване на неговия просперитет в условията на автономност.

Бъдещето на образованието не може да бъде предвидено, но може стратегически да бъде проектирано.

2. Визия

Визията е идеалният и желан образ, към който детската градина се стреми.

Визията е желаният бъдещ модел, който е резултат от мисленото развитие в перспектива. Тя е движение от онова, което е детската градина в момента и онова, което желяем да бъде.

С други думи визията е:

1. Място, където детето се чувства щастливо, защитено, разбирано и подкрепяно и да развие своя потенциал.
2. Качествена и предпочитана среда за деца от 3г. до 7г., където се гарантира тяхното умствено, емоционално, социално, личностно и здравно – физическо развитие.
3. Център за родители, търсеци и намиращи подкрепа, съгласие, сътрудничество, педагогическа информация.
4. Професионална среда за утвърждаване на учители – новатори, които стимулират детето да взема самостоятелни решения, твори индивидуалност и самостоятелност.

Визията на ДГ №15 „Райна Княгиня“ определя насоките, по които трябва да работим през 5-годишния период на развитие. Визията представя реалистична, краткосрочна и дългосрочна картина на настоящото и близкото бъдеще на ДГ №15

ДГ №15 „Райна Княгиня“ е център за развитие на детската личност и на общността.

ДГ № 15 „РАЙНА КНЯГИНЯ“ е :

- Желано и любимо място за игра;
- Осигуряваща условия за социален и емоционален комфорт, психическо, физическо и творческо развитие на децата от 3 до 7 годишна възраст;
- Гарантираща постоянен конструктивен диалог, доверие и подкрепа на родителите в името на децата и за децата;
- Място за сигурност и развитие, място с ясни правила и роля в съвремието.

ДГ № 15 „РАЙНА КНЯГИНЯ“ се състои от :

- Централна сграда – ул. „Георги Мамарчев“ № 9
- Филиал I – кв. Калкас
- Филиал II – с. Мещица

Краткосрочна визия

1. Осигуряване на ефективно управление на ресурсите.
2. Прилагане на съвременни технологии в областта на предучилищното образование.

3. Гарантиране на справедлив и равен достъп до качествено отглеждане, възпитание и образование на всички деца – личностна подкрепа за всяко дете, диференциране на грижата за децата, съобразно потребностите и интересите им.

4. Опазване живота и здравето на децата, чрез здравословно и рационално хранене, активен двигателен режим и престой на открито.

5. Създаване на възможности за разгръщане на личния интелектуален потенциал на децата, формиране на интерес към развитие и усъвършенстване, подготовка за бъдещата социална позиция ”ученик”, чрез познаване и зачитане на националните традиции и общочовешки ценности.

6. Непрекъснато повишаване педагогическите компетенции на кадрите, водеща до по-висока ефективност на труда.

7. Създаване на среда, мотивираща учителите за повишаване на квалификацията, развитие и усъвършенстване.

8. Работещо партньорство, добра координация и ефективно сътрудничество с родители, общинска и областна администрация, РУО, бизнес, местната общност и други институции за успешното осъществяване на националната и местна образователна политика и подпомагане образователния процес в детската градина.

9. Поддържане на инициативата за привличане на алтернативни източници на финансиране за обогатяване на материалната база, сградния фонд и дворното пространство /работа по проекти, спонсорства, благотворителни изложби, концерти и др./.

10. Създаване на условия на привличане и задържане на децата - пълно обхващане на децата, желаещи да посещават детската градина и подлежащи на задължително предучилищно образование, намаляване броя на отсъстващите деца по различни причини.

Дългосрочна визия

1. Хармонизиране на образователен процес в ДГ №15 „Райна Княгиня”, съобразно европейските измерения, повишаване на качеството и на ефективността на предучилищното образование на децата.

2. Образователна дейност осъществена по програмна система отговаря на следните изисквания:

създава условия за придобиването на компетентности по всяко от образователните направления;

отчита спецификата на детската градина и на групите;

съответства на интересите, възможностите и възрастовите характеристики на децата.

3. Образователен процес в съответствие с държавния образователен стандарт за предучилищна възраст, гарантиращ по-високо качество на образованието, съизмерим с потенциалните възможности на детето, участие на семейството и европейските измерения, в контекста на промяна във философията, в организацията и в методиката на образователния процес в условията на детската градина.

4. Единна социално - педагогическа и ценностна система, между детска ясла, детска градина и начално училище, за формиране на положително отношение към образованието на децата и изграждане още в предучилищна възраст на организационна култура, която да формира потребността от знания, с активното участие на игровата дейност.

5. Подготовка на детето съобразно новата социална позиция „ученик” и успешна адаптация в училище.

6. Развитие на спортната дейност.

7. Ориентиране на образователния процес към развитие на потенциала на детето - инициативност, креативност, предприемчив дух, възпитаване на културно-етични норми, усвояване на знания и придобиване на умения и нагласи за информирани решения в полза на себе си и на другите.

9. Постигане равенство на шансовете, между всички деца - поставено началото на интегрирано обучение на деца със специални образователни потребности и предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата от уязвими групи.

10. Използване на интерактивни методи в образователния процес.

11. Подпомогне изграждането на ключови компетентности, ориентирани към личностно развитие на детето през целия му живот.

12. Създаване близки до семейната среда уют, емоционален комфорт и модерна база за децата.

13. Оптимизиране на квалификационната дейност на учителите.

14. Активизиране на педагогическата колегия за по-тясно взаимодействие със семейството, училищното настоятелство, обществения съвет.

15.Участие на детската градина в реализиране на проекти.

16.Осъществяване модел на финансиране, основан на единни държавни разходни стандарти и местна издръжка на едно дете, чрез ефективно прилагане на системата на делегираните бюджети.

17.Предприети мерки за укрепване на авторитета и престижа на учителската професия, чрез ефективно прилагане на система за кариерно развитие и диференцирано за плащане.

3. Цели на стратегията

А. Стратегически цели:

- Изграждане на иновативна образователна среда за достъп и равен шанс за предучилищно образование на всички деца – обхващане, включване и предотвратяване на отпадането на деца от подготвителните групи и деца от уязвими групи.

-Утвърждаване на отличителен имидж на ДГ № 15 „ Райна Княгиня”. – средище за гарантиране на пълноценна психолого-педагогическа подкрепа на съвременното дете.

Б. Оперативни цели:

- Осигуряване на стабилност на развитието на образователната институция.

- Гарантиране на ред, сигурност и защита на всяко дете.

- Утвърждаване и обогатяване на качеството на педагогическата среда за развиващо обучение, което да осигурява изява на детските способности и дарования.

- Привличане на родителите за подпомагане на образователния процес чрез избор на форми за ефективно сътрудничество.

- Работещо партньорство и добра координация с обществената среда и институциите-партньори на детската градина за успешното осъществяване на националната и областна образователна политика.

- Утвърждаване на детската градина като институция, научно, културно и спортно средище за деца.

- Обогатяване на имиджовата политика на образователната институция.

- Усъвършенстване на процедурите по оценяване и самооценяване на работещите в детската градина.

- Усъвършенстване на системата по квалификация, преквалификация и обучение.

- Разширяване и модернизация на вече осъществените и изградени условия на ползване на материално - техническата база на детската градина.

4. Ценности на институцията

1. Детето е нашата основна ценност.
2. Ценностно ориентирани модели на поведение в условията на развиваща образователна среда.
3. Партньорство със семейството.
4. Уважение към индивидуалните и културни различия.
5. Личностно ориентирано педагогическо взаимодействие.
6. Устойчиви нагласи и мотивация за учене през целия живот.
7. Съхранение на знанието в институцията.
8. Екипност и споделени отговорности към очакваните крайни резултати.

5. Стратегически приоритети

Приоритетни области за изпълнение на стратегическите и специфични цели в дейността на детската градина (съгл. чл. 263, ал. 4 от ЗПУО-ДВ, бр. 11 от 2023 г.):

5.1. Качество на образованието и мерки за неговото повишаване:

Управлението на качеството е непрекъснат процес на организационно развитие, основан на анализиране, планиране, изпълнение на дейности, оценяване и внасяне на подобрения в работата на детската градина.

Оценяването се извършва чрез самооценяване и инспектиране.

5.1.1. Планиране, организация и контрол на дейността на детската градина.

Повишаване на качеството на предоставяното образование и възпитание от детската градина.

1. Цели:

- Осигуряване на качествено и ефективно възпитание и образование;
- Разширяване и стимулиране на формите за обучение и възпитание в дух на здравно и екологично възпитание, физическа активност и спорт;
- По-широко навлизане на нови методи на педагогическо взаимодействие и обучение (интерактивност, иновативност, проектна работа).

2. Дейности за постигане на целите:

- Повишаване познавателната активност на децата;
- Създаване на условия за изяви на децата;
- Повишаване качеството на публичните изяви на децата;

- Осъществяване на допълнителна работа с децата. Откриване на заложите на всяко дете и насочване на развитието му в област, в която то ще изяви най-добре своя потенциал. Развиване и подобряване на индивидуалната и диференцирана работа с децата;
- Използване на иновативни педагогични методи и форми за предаване и научаване на знания;
- Стриктно спазване на изискванията:
- за безопасност на труда и правилника за вътрешния ред, водещи закони и наредби, свързани с образованието, опазване на живота и здравето на децата;
- за превенция на различни форми на дискриминация сред деца, педагогически и непедагогически персонал;
- за здравословни и безопасни условия на обучение, възпитание и труд;
- Засилване взаимодействието с родителите и други заинтересовани представители на общността;
- Използване на създадени мултимедийни материали;
- Подкрепа на изявата и развитието на даровитите деца;
- Разширяване и стимулиране на формите за възпитание и обучение в дух на здраво и екологично възпитание, физическа активност и спорт.

5.1.2. Осъществяване на привлекателен и мотивиращ процес на образование, възпитание и социализация.

Приоритетни направления:

А. Развитие на системата за поддържане и повишаване квалификацията на учителите:

- усъвършенстване на създадената система за квалификация, повишаване личната квалификация от всеки учител. Провеждане на въвеждаща, поддържаща и надграждаща квалификация на педагогическата колегия;
- използване на разнообразни форми на квалификационна работа – проблемна група, практикум, тренинг, семинар, лектория, дискусия, участие в научна-практическа конференция, информация от библиотека, интернет;
- създаване на възможност за повишаване на професионално-квалификационната степен за всеки член на педагогическата колегия;
- участие във формите за квалификация, организирани на регионално и национално ниво.

Б. Утвърждаване на детската градина като иновативен център:

- осигуряване на условия за използване на иновативни технологии;
- прилагане на иновативни методи и технологични средства за обучение;
- изготвяне и издаване на информационни, рекламни и други видове табла, рекламни материали и електронни информационни средства, поддържане на динамичен сайт.

В. Осигуряване на равен достъп до качествено образование и възпитание:

- съвместно обучение и възпитание на деца с различен етнически произход;
- работа в мултиетническа среда;
- работа с деца със специални образователни потребности;
- интегрирано обучение на деца със СОП или хронични заболявания и деца от уязвими групи;
- стимулиране участието на децата в пресъздаването на традиции и обичаи на различните етноси

Г. Удовлетворяване на образователните потребности на талантиливи деца:

- изграждане на подходяща среда за даровити деца чрез активното съдействие на педагогическата колегия;
- мотивиране и подкрепа на даровитите деца за участие в различни изяви на различни нива – конкурси, състезания и други.

Д. Взаимодействие с родителската общност и другите заинтересовани представители на местната общност;

- Предоставяне на възможност и оказване на необходимото съдействие на родителите за:
- срещи с учителите в определеното приемно време или в друго удобно за двете страни време;
- участие в родителските срещи;
- присъствие и при желание от тяхна страна да бъдат изслушани, когато се решават въпроси, които засягат права и интереси на детето им;
- консултиране по въпроси, свързани с възпитанието на децата от специалист;
- запознаване, срещу подпис, с Правилника за дейността на детската градина;
- участие на родители в отбелязване на празници, изяви, годишнини и посещение на културни институции.

Е. Подобрене във външната и вътрешната среда на детската градина:

Подобрения във външната среда:

- Поддръжка на състоянието на външната среда;
- Поддръжка на зелените площи;
- Оформяне на двора на детската градина.

Подобрения във вътрешната среда:

- Дългосрочно планиране на дейности за подобряване на средата, в която се работи – стаи, кабинети, коридори;
- Поддържане постигнатото ниво на технологично развитие. Стремехът е изпреварващо предоставяне на учителите на съвременна техника за осъществяване на интерактивно обучение.

Поддържане на модерна ИКТ среда:

- Осигуряване на ефективна ИКТ среда за съхраняване и използване на електронно съдържание;
- Актуализиране на иновативните технологии в образованието;
- Активно участие в електронната свързаност на образователните институции;

- Развитие на безжичната инфраструктура /тип Wi-Fi свързаност/ на територията на детската градина.

Вътрешна система за управление на качеството в детската градина

№	Етап на самооценяването	Отговорник	Срок
1.	Определяне на работната група за самооценяване на качеството	Директор	
2.	Обучение на членовете на работната група	Директор	Съгласно Плана за квалификационната дейност на ДГ
3.	Подготовка – определяне на дейностите, процедурите, критериите, показателите и инструментите за самооценяване	Директор, РГСК	
4.	Провеждане на информационна кампания сред децата, учителите, другите педагогически специалисти и родителите	Директор, РГСК	
5.	Провеждане на самооценяването	Директор, РГСК	
6.	Обработване на информацията от проведеното самооценяване	РГСК	
7.	Анализиране на получените резултати от самооценяването	Директор, РГСК	
8.	Предлагане на мерки за внасяне на подобрения в работата на институцията за повишаване на качеството на предоставяното образование	Директор, РГСК	
9.	Изготвяне на доклад от самооценяването	Директор, РГСК	
10.	Утвърждаване на доклада от самооценяването	Директор	

5.2. Патриотично възпитание, формиране на национално самосъзнание и общочовешки ценности на децата:

5.2.1. Възпитание в патриотизъм и национално самосъзнание.

Патриотичното възпитание е част от възпитателния процес, който има за цел формирането на личността. Ценностната система на човека се изгражда чрез възпитание в семейството, в детската градина, в училището, чрез приемане и спазване на обществените норми на поведение.

Цели:

1. Утвърждаване на детските потребности от социални контакти за опознаване и разбиране на света. 2. Подготовка за ефективно социално общуване и постепенно навлизане на общочовешките ценности в детския свят. 3. Опознаване на най-близките до детското светоусещане общности-семейство, детска градина, училище, приятелски кръг. 4. Възпитаване на чувство за принадлежност към род и Родина, съпричастност, приятелство, гражданственост 5. Формиране на първоначални умения у децата за разбиране на взаимозависимостите и хармонията, на които е подчинен светът.

Задачи:

1. Да се запознаят с исторически и културни забележителности на нашата Родина и възпитаване в национални ценности. 2. Да се обогатят представите и преживяванията на децата в нова образователна среда, която да осигури развитие на отношение към националните ценности, традиции и празници. 3. Да се формират обобщени представи за национална принадлежност чрез опознаване на българския фолклор, символи и ритуали. а) възпитаване на децата в демократичните ценности; б) възприемане на национални символи; в) изграждане на представа за образа на България и нейните национални герои чрез приобщаване към културното и историческо наследство на българския народ; г) насърчаване на инициативността, отговорността, солидарността, социалната и емоционалната чувствителност, социалните умения за живот на децата и семействата.

Очаквани резултати:

1. Имат познания за исторически и културни забележителности на нашата Родина и национални ценности. 2. Обогатени представи и преживявания в нова образователна среда, осигуряваща развитие на отношение към националните ценности, традиции и празници. 3. Формирани обобщени представи за национална принадлежност чрез опознаване на българския фолклор, символи и ритуали. а) възпитани в демократичните ценности; б) възприети национални символи; в) изградени представи за образа на България и нейните национални герои В. Левски и Хр. Ботев чрез приобщаване към културното и историческо наследство на българския народ; г) насърчена инициативност, отговорност, солидарност, социална и емоционална чувствителност

Институционалната политика на ДГ № 15 „Райна Княгиня“ за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование е насочена към изграждане и поддържане на демократична организационна култура, която насърчава спазването на споделени правила, процедури, традиции и колективни ценности ДГ № 15 „Райна Княгиня“ има утвърдени свои традиции и ритуали

- ритуали свързани с живота в детската градина – напр. откриване и закриване на учебната градина;
- раздаване на удостоверенията за завършена подготвителна група;
- честване на национални и официални празници;
- оформяне на кът със символите – знаме, лого, химн на детската градина;
- оформяне на битов кът;
- провеждане или участие в национални и местни празници;
- възпитаване в трайни навици за отдаване на почит и израз на национално самосъзнание чрез:
- изслушване на националния химн в тържествени за държавата и детската градина моменти;
- поставяне на националния флаг на фасадата на детската градина.

5.2.2 Дейности

Дейност	Форми и време за изпълнение	Участници/Отговорник	Забележка
Организиране на образователния процес в детската градина чрез поставяне на детето в активна позиция.	педагогически ситуации по образователни направления	Директор, учители на групите	съгласно Програмната система на детската градина
Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие.	Празници; посещения на музеи и др. обекти; групи по интереси, школи, арт-работилници и др.	педагогически специалисти	съгласно плановете на различните групи
Актуализиране на Система от символи и ритуали в детската градина.	по всяко време на учебната година при спазване на процедурата	директор	Процедура за приемане от Педагогически съвет и утвърждаване със заповед на директора
Провеждане на: <ul style="list-style-type: none"> • откриване и закриване на учебна година; • посрещане на децата от първа група; • връчване на Удостоверения за завършена подготвителна 	по календар	директор и учители на групите, ръководителите на групите по интереси, учител по музика	тези тържества се провеждат при условие, че са приети чрез Системата за символи и ритуали в ДГ

група; • Патронен празник.			
Връчване на Грамоти за учители и родители, допринесли за развитие на общността и деца, участници в състезания и конкурси.	при провеждане на събитието или в края на учебната година	директор	критериите трябва да са добре обмислени и предварително обявени
Оформяне на кът с символите – знаме, лого, химн на детската градина. Оформяне на битов кът	2022/2023 година	работна група	

Провеждане или участие в национални и местни празници – „ Сурва 2023 г.“ Международен маскараден фестивал, Тържествено отбелязване на Деня на град Перник 19.10.2020 г.	по календар	директор	необходимо е да се прецизира участието в зависимост от възрастта на децата
Инициативи, свързани с международни дати: • 22 март – Световен ден на Земята; • 2 април – Международен ден на детската книга; • 31 май – Световен ден без тютюнопушене; • 16 ноември – Международен ден на толерантността; • 18 ноември – Световен ден в памет на жертвите от катастрофи и др.	по календар	учители на групите	инициативите и свързаните с тях дейности трябва да са съобразени с възрастта на децата
Честване на Коледа, Великден и други празници от народния календар.	по календар	директор	тържествата могат да се използват за запознаване с народните традиции, като се търси активното участие на детето

<p>Възпитаване в трайни навици за отдаване на почит и израз на националното самосъзнание чрез:</p> <ul style="list-style-type: none"> • изслушване на националния химн в тържествени за държавата и детската градина моменти; • поставяне на националния флаг на фасадата на детската градина. 	<p>при тържествени моменти</p>	<p>директор</p>
--	--------------------------------	-----------------

5.3 Осигуряване на условия за физическа активност и участие в спортни дейности:

Един от основните проблеми в нашето съвремие е намалената двигателна активност, която постепенно се превръща в рисков фактор за хората в нашето общество. За преустановяване на тази негативна тенденция е необходимо да се осигури възможност за избор и достъп на всяко дете да практикува физически упражнения и спорт. Една от важните задачи, които стои пред всяка страна, е отглеждането на физически здрави и жизнерадостни деца. За осъществяването и решаващо място има двигателната активност на децата. За жалост проблемите на века – нервно-психическите разстройства, затлъстяването, стреса, агресията, нерационалното хранене оказват своя негативен ефект.

Чрез формите на физическата култура, предучилищното възпитание има за цел укрепване и закаляване на децата, повишаване устойчивостта на организма към заболявания, развитие на физически качества и дееспособност. Доказано е, че заниманията с различни видове спорт, при добра организация и използване на различните форми в детската градина осигурява здраве, двигателен опит, формиране на умения и изграждане на мотивация за самостоятелна двигателна дейност.

Възможностите за организиране на двигателната активност в нашата детска градина се определят в зависимост от конкретната материално-техническа база.

Цели:

- Утвърждаване на физическото възпитание и спорта, като средство за здравословен начин на живот на децата;
- Обогащане на материалната база и приваждане на спортните съоръжения на двора в съответствие с изискванията за безопасно ползване;

- Увеличаване на източниците за финансиране развитието на физическото възпитание и спорта и осъществяване на ефективен контрол върху разходването на финансовите средства по предназначение;
- Приобщаване на родителите към дейността на детската градина, насочена към създаването на траен интерес към физическото възпитание и спорта;
- Създаване на възможност за участие на всички деца от групата в заниманията от физически упражнения и игри;
- Формиране на качества за екипност и борбен дух.

Основните задачи, които набелязахме за изпълнението на тези цели, са: – оптимизиране на физическата активност чрез изграждане на система от туристически и спортни дейности на открито; – овладяване на богат фонд двигателни умения и навици чрез осъществяване на различни форми на работа по физическа култура; – повишаване чувството за физическо удовлетворение от туристическите дейности сред природата и използване възможностите на спорта като превенция срещу агресията сред децата

5.3.1. Създаване и поддържане на благоприятна среда за осигуряване на условия за физическа активност и участие в спортни дейности.

В ДГ „Райна Княгиня” се стремим да създаваме максимално условия за физическа активност на децата чрез организиране на следните дейности:

Спортните празници са радостно събитие в живота на децата. В тях децата демонстрират самостоятелно и творчески в състезателна обстановка овладяната през годината естествено-приложна двигателна дейност, изпълнение на спортно-подготвителни, подвижни, щафетни и музикално-двигателни игри. Празниците в детската градина и подготовката за тях са неизчерпаем източник на радост и щастливи преживявания. Забавлявайки се, децата усещат, че тези дни са различни от другите. По непринуден начин децата получават разнообразни впечатления, разширяват познанията си, активират мисленето, въображението и своята дейност. Интересът към празниците става условие за формиране на организирано поведение на децата. От малки децата растат в конкурентна среда, която ги учи да се сравняват и да дават много от себе си. А участието на родителите в празниците носи изключителна радост и положителни емоции на децата.

Спортуването чрез игри на открито в детската градина допринася за изграждането на различни качества. При практикуването на различни видове спортове децата проявяват двигателни умения и качества. По време на игрите изпитват емоции, които не биха изпитали, стоейки пред телевизора. Децата се научават как да понесат победата и загубата, което е от значение за поведението им в живота. Децата имат много енергия, която е важно да изразходват по правилен начин. Спортуването е чудесен начин за децата да направят нови приятелства. Екипните спортове провокират у децата съзнанието, че са част от общ екип и им показват ролята на всеки

съотборник, като спазват духа на "честната игра". Играейки с другите деца, се учат да се грижат за своята безопасност и за безопасността на другите.

За подобряване на здравословното състояние, физическо развитие и дееспособност на децата и изграждане на мотивация и увереност в собствените възможности се организират излети и разходки до исторически местности (Крепостта „Кракра”), посещения на градския парк и други, в които децата участват активно и с голям интерес.

Детска градина „Райна Княгиня” осигурява възможности за участие на децата в допълнителни дейности за развитие на физическата активност: спортни игри, народни танци и модерни танци, които се провеждат в изградения физкултурен салон по график.

5.3.2. Обновяване и обогатяване на материалната база.

Детска градина „Райна Княгиня” разполага с добре оборудван физкултурен салон, в който децата развиват своята двигателна активност. Дворът на детската градина разполага с отделни спортни площадки, оборудвани с уреди за развитие на физическата активност, както и обособена фитнес площадка с уреди предназначени за деца.

Кандидатстване ежегодно по проект за представяне на средства за физическа активност, физическо възпитание, спорт и спортно-туристическа дейност.

Реализирането на проекта във връзка с изпълнение на ПМС № 46/ 19.03.2020 г. за определяне на минимални диференцирани размери на паричните средства за физическа активност, физическо възпитание, спорт и спортно-туристическа дейност на децата е свързано с усвояване на средства за обогатяване на материалната база. Средствата се използват целево и единствено за дейности в областта на физическото възпитание и спорта и материално - техническото им обезпечаване, предназначени за закупуването на спортни пособия.

5.4. Гражданско, здравно, екологично интеркултурно образование:

Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование са взаимосвързани и формират интердисциплинарен комплекс, насочен към придобиване на социални, граждански и интеркултурни компетентности и на компетентности ,свързани със здравето и поддържането на устойчива околна среда.

Основната цел на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование е:

- Изграждане на детето като автономна и активна личност, която:

- разбира общочовешките ценности и човешките права, участва в социалния живот;
- зачита значимостта на всяка човешка личност, признава правото и ценността на различието, приема равнопоставеността на всички в общото социално пространство;
- осъзнава и цени своята културна идентичност;
- взаимодейства по уважителен начин с членовете на семейството си и другите хора;
- осъзнава поведението си и това на другите хора;
- познава и спазва нормите за екологична култура и поведение, с оглед опазване на- природата;
- носи отговорност за поведението си и оценява влиянието на постъпките си за своя живот и този на другите хора .

- Функционирането на ДГ № 15 „Райна Княгиня“ като автономна, активна и саморазвиваща се общност:

- възпитава в демократични ценности;
- насърчава инициативност, отговорност, солидарност, социална чувствителност и критичност у всички участници в образователната система;
- утвърждава устойчива, включваща, демократична и здравословна среда, свободна от различните форми на агресия и дискриминация ;
- изгражда и поддържа позитивен психологически климат и възможности за избори, свързани със здравето, екологията, гражданското участие, межкултурната толерантност, взаимното разбиране, зачитане и уважение.

В ДГ № 15 „Райна Княгиня“ гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование се осъществяват във всички възрастови групи чрез игри:

- интегрирано обучение по образователни направления
 - интегрирано обучение в допълнителните форми на педагогическо взаимодействие
 - като основна форма, планирана в годишното тематично разпределение със ОН „Околен свят“
 - в дейностите, които не са дейност на ДГ / ДОД/
 - в общата и допълнителна подкрепа на децата за личностно развитие
- Темите за осъществяване на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование за различните възрастови групи се определят

с годишното тематично разпределение на образователното съдържание по ГЗЕИО през учебно време.

5.4.1. Формиране на гражданско съзнание и граждански добродетели

Гражданското образование е насочено към формиране на гражданско съзнание и граждански добродетели и е свързано със знания за устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на гражданина и с умения и готовност за отговорно гражданско поведение.

Основни задачи:

1. Изграждане на култура на поведение в детската общност и готовност за участие в живота на детската градина и този на гражданското общество в населеното място от всички участници в образователния процес – деца, педагози, родители.
2. Изграждане на национално самочувствие и отговорност у децата, възпитание на инициативност и подготовка за пълноценен живот. Патриотично възпитание. Български фолклор.
3. Безопасност на движението по пътищата
4. Формиране на компетентност у детето за справяне и самозащита при бедствия и аварии.
5. Противодействие на агресията, насилието и тормоза

Дейности

Дейност	Форми и време за изпълнение	Участници/Отговорник	Забележка
Организиране на образователния процес в детската градина чрез поставяне на детето в активна позиция.	педагогически ситуации по образователни направления	Директор, учители на групите	съгласно Програмната система на детската градина
Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие.	Празници; посещения на музеи и др. обекти; групи по интереси, школи, арт-работилници и др.	педагогически специалисти	съгласно плановете на различните групи

Актуализиране на Система от символи и ритуали в детската градина.	по всяко време на учебната година при спазване на процедурата	директор	Процедура за приемане от Педагогически съвет и утвърждаване със заповед на директора
Провеждане на: <ul style="list-style-type: none"> • откриване и закриване на учебна година; • посрещане на децата от първа група; • връчване на Удостоверения за завършена подготвителна група; • Патронен празник. 	по календар	директор и учители на групите, ръководителите на групите по интереси, учител по музика	тези тържества се провеждат при условие, че са приети чрез Системата за символи и ритуали в ДГ
Връчване на Грамоти за учители и родители, допринесли за развитие на общността и деца, участници в състезания и конкурси.	при провеждане на събитието или в края на учебната година	директор	критериите трябва да са добре обмислени и предварително обявени

Провеждане или участие в национални и местни празници – „ Сурва 2023 г.“ Международен маскараден фестивал, Тържествено отбелязване на Деня на град Перник 19.10.2020 г.	по календар	директор	необходимо е да се прецизира участието в зависимост от възрастта на децата
Инициативи, свързани с международни дати: <ul style="list-style-type: none"> • 22 март – Световен ден на Земята; • 2 април – Международен ден на детската книга; • 31 май – Световен ден без тютюнопушене; • 16 ноември – Международен ден на толерантността; • 18 ноември – Световен ден в 	по календар	учители на групите	инициативите и свързаните с тях дейности трябва да са съобразени с възрастта на децата

памет на жертвите от катастрофи и др.			
Честване на Коледа, Великден и други празници от народния календар.	по календар	директор	тържествата могат да се използват за запознаване с народните традиции, като се търси активното участие на детето
Организиране работилници за родители.	предхождат празниците	учители на групите	тази форма за организация на взаимодействието с родителите може да се използва, както за изработване на реквизити за празниците, така и за формиране на общност
Провеждане на благотворителни акции и концерти – събиране на дрехи, играчки, храни, използвани батерии, капачки и др.	по инициатива	Директор, учители	децата и родителите трябва да знаят и приемат каузата
Дейности, свързани с успешното интегриране на деца от различни етноси и изповедания. - България за всички		Директор, учители на групите	подборът на съдържанието трябва да бъде направен прецизно с помощта на специалисти по съответната етническа култура

Педагогически ситуации от тематична област „Безопасност на движението по пътищата“.	по график	учителите на групите	Съгласно методическите указания към програмите, утвърдени със Заповед № РД 09-2684/ 20.09.2018 г.
---	-----------	----------------------	---

			на Министъра на образованието
Дейности от Планове за противопожарна защита, бедствия, аварии и катастрофи, в т.ч. провеждане на обучението за защита при бедствия и оказване на първа долекарска помощ с децата от детските градини от тематична област „Действия при бедствия, аварии, катастрофи и пожари“.	по график	директор	Освен проиграване на Планове за безопасно извеждане, на децата трябва да се подсигурят наблюдения в Пожарна служба, познавателни книжки, дидактични материали и др.
Превенция на насилието, справяне с гнева и агресията и мирно решаване на конфликти.	разисквания по ежедневни проблемни ситуации	учители на групите	
Възпитаване в трайни навици за отдаване на почит и израз на националното самосъзнание чрез: <ul style="list-style-type: none"> • изслушване на националния химн в тържествени за държавата и детската градина моменти; • поставяне на националния флаг на фасадата на детската градина. 	при тържествени моменти	директор	
Поддържане на интернет страница с актуални новини за дейности, свързани с Програмата за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование.	постоянно	директор;	

5.4.2. Формиране на екологична култура, екологично съзнание и екологично поведение

Екологичното/устойчивото образование е насочено към формиране на екологична култура, екологично съзнание и екологично поведение в тяхната взаимна връзка с оглед познаване на екологичните закони, защита, подобряване, управление и разумно ползване на природните ресурси, както и опазване на природната среда и на екологичното равновесие.

Основните задачи са:

1. Изграждане на култура на поведение в детската общност и готовност за участие в живота на детската градина и този на гражданското общество в населеното място от всички участници в образователния процес – деца, педагози, родители.
2. Изграждане на здравна и екологична култура у детето.

Дейности:

Дейност	Форми и време за изпълнение	Участници/Отговорник	Забележка
Организиране на образователния процес в детската градина чрез поставяне на детето в активна позиция.	педагогически ситуации по образователни направления	Директор, учители на групите	съгласно Програмната система на детската градина
Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие.	Посещения на градски паркове, излети на открито	Учители по групи	съгласно плановете на различните групи
Разработване и участие в международни проекти и национални програми („Да почистим България за един ден”; „Чиста околна среда”; проекти ПУДООС) .	обявените срокове	работни групи	съгласно поканите за участие
Организиране на инициативи за почистване и поддържане на дворното пространство	Обявените срокове	Учители по групи	Съгласно годишен план на ДГ №15 „Райна Княгиня”
Провеждане на благотворителни акции и концерти – събиране на дрехи, играчки, храни, използвани батерии, капачки и др.	по инициатива	Директор, учители	децата и родителите трябва да знаят и приемат каузата

5.4.3. Здравно образование и навици за здравословен начин на живот.

Здравното образование е насочено към развитие на умения за създаване или поддържане на здравословен стил и условия на живот и за доброволното адаптиране към поведение, благоприятстващо здравето.

Здравното образование се осъществява посредством въздействието на различни институции – семейство, училище, социална среда, неформални общности, средства за информация и развлечение.

Храненето е основен фактор, определящ здравето, растежа и развитието на децата. В ранна детска възраст се възпитават нагласи за вкус към определени храни (например с по-малко мазнини, сол и захар) и чувството за удоволствие от храната; изграждат се хранителни навици, които могат да повлияват хранителното поведение през следващите периоди от живота. Създаването на здравословен хранителен модел в ранен етап от живота е база за поддържането му в по-късна възраст и намаляване в бъдеще на риска от хронични неинфекциозни заболявания като сърдечно-съдови, хипертония, инсулт, диабет тип 2, някои видове рак, остеопороза и др.

Храната в ДГ „Райна Княгиня” се подготвя според изискванията на Наредба №6/10.08.2011 г. на МЗ – за здравословното хранене на децата от три до седем години, Наредба №2/07.03.2013г. за здравословно хранене на децата от 0 до 3 г. в детските заведения и детските кухни и Наредба №9/16.09.2011г. за специфичните изисквания към безопасността и качеството на храните, предлагани в детските заведения и училищата. Менюто се изработва от технолог в Общината. То се предоставя на вниманието на родителите на входовете за цялата седмица. Менюто е задължително за изпълнение. Подмяна се допуска само след съгласуване с Директора. Храна за въщи не се дава. Родители, учители и медицински сестри заедно работят за създаване на необходимите навици и умения у децата. Децата се хранят - четири пъти.

Цел:

„Осигуряване на възможности за усвояване и развиване на здравна култура у децата“.

Задачи:

1. Учителите да подбират адекватна информация, продукти и услуги за подобряване на здравето и поддържа здравословен начин на живот за децата;
2. Функционирането на Детска градина №15 “Райна Княгиня” като образователна институция да се утвърждава като автономна, активна и развиваща се общност, чрез:
 - а) възпитаване на децата в демократични ценности;

б) насърчаване на инициативността, отговорността, солидарността, социалната и емоционалната чувствителност и здравословния начин на живот на децата и семействата.

в/ достигане до рамковите изисквания за здравно образование като знания, умения отношения в ДОС .

Детето от предучилищна възраст, подкрепено от своите родители и учители, да се научи да взема решения, относно своето хранене, физическа култура и спорт да проявява инициативност и способност да си поставя цели, да планира и да обосновава действията си; Здравното образование и възпитание е неизменна част от правото на образование и се реализира в съответствие със следните принципи:

- ♣ Интегративност;
- ♣ Единство на възпитателните изисквания от страна на учители, родители и лекари; ♣ Недопускане на негативно въздействие върху възпитавания;
- ♣ Индивидуален подход (многовариантност);
- ♣ Продължителност и непрекъснатост;
- ♣ Многофакторност.

Принципи на правилното хранене

Принципите за здравословно хранене представляват комплекс от действия, позволяващи максимално бързо и ефективно оползотворяване на храната, с цел запазване на здравето и необходимата кондиция на човешкия организъм. Накратко казано, здравословното хранене е основа за здрав организъм. Най-добрият начин за прилагане на принципите на здравословното хранене всеки ден е създаването и последователното спазване на някои правила. Ето накратко принципите за здравословно хранене: • Осигуряване на всички необходими на организма субстанции - белтъчини, въглехидрати, мазнини, витамини, минерали и баластни вещества • Енергийната стойност на храната да е съобразена с двигателната активност и теглото • Хранителните продукти не трябва да съдържат вредни химически вещества • Храната не трябва да обременява работата на стомашно-чревния тракт и да не предизвиква други здравословни проблеми • Сезонно планиране на здравословното хранене и сезонен разтоварителен режим от 1 до 2 седмици с цел подпомагане детоксикацията на организма, поддържане на теглото и другите основни параметри на здравето • Съобразяване с Българските национални традиции в храненето • Постоянно усъвършенстване на начина на хранене според актуалните научни проучвания. Като компонент на здравословния живот, храненето трябва да осигурява нисък риск от заболявания, поддържане на основните параметри на здравето, добро самочувствие и работоспособност. Чудесно допълнение към здравословното хранене е физическата активност, която допринася за запазването на добрата ни фигура и здраве.

Подходи:

- педагогически : • ситуационен • игрови • позиционен
- психологически : • личностно-ориентиран, • индивидуален; • субект- обект; • субект- субект.

ДЕЙНОСТИ

- Проучване и анализ на потребностите от иновативни инструменти за формиране на здравословни хранителни навици сред най-малките
- Организиране и провеждане на дейности, свързани с Европейския ден на здравословното хранене (08/11), Световния ден на водата (22/03), Световния ден на здравето (07/04) и Световния ден на храните (16/10)
- Включване в национални семинари и уъркшоп, организирани от детската градина или НПО.
- Участие, разпространение, използване на проектните резултати по програмата.
- организиране на кампании, подкрепящи здравето, толерантността, социалната чувствителност, правата на човека, опазването на околната среда и пр.;

ОСИГУРЯВАНЕ НА ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ЗДРАВНО ОБРАЗОВАНИЕ В ДЕТСКАТА ГРАДИНА ЧРЕЗ ОБРАЗОВАТЕЛНА, ПРАКТИЧЕСКА И КОНСУЛТАТИВНА ПОМОЩ

Образователна дейност включва: • образователни ситуации с тематична здравна насоченост; • допълнителни форми на педагогическо взаимодействие според потребностите и интересите на децата за здравословен начин на живот; • видео обучение проведено от специалисти ; • интерактивни игри с учители и родители ;
Консултативната дейност включва: • консултиране на учители за особеностите и потребностите на децата от предучилищна възраст и предоставяне на методическа подкрепа за реализиране на здравното образование в детската градина; • консултиране, подкрепа и мотивиране на родителите, учителите и лицата, които полагат грижи за децата със здравословни проблеми, за да се открият възможностите за активен образователния процес;.

Практическата дейност включва: • разработване и реализиране на проектни дейности; • уъркшоп и практикуми с медицински лица • активна двигателна дейност със специалисти - спортисти • оптимизиран двигателен режим чрез игри и спорт

В Детската градина храненето се осигурява по меню, съобразено с действащите наредби на МЗ за здравословно хранене- Менюто е балансирано и включва много мляко и млечни продукти, плодове и зеленчуци целогодишно. Грижата за здравето

на децата налага разработената програма за здравно образование да бъде в сферата на общата подкрепа на детското развитие.

Мерки	Срок	Отговорници
1. Определяне на комисия и осъществяване на мониторинг съвместно с педагогическата колегия и медицински сестри	Септември	Директор ,медицинско лице
2.Оценка на рисковите и защитните фактори за детето и неговата среда.	Постоянен	Медицинско лице
3. Провеждане на срещи и разговори със семейството.	В определените по дати родителски срещи за всяка възрастова група	Педагогически екипи по възрастови групи
4.Обследване на здравословния статус на детето	Определени от Здравната наредба нормативни изисквания	медицинско лице.
5.Провеждане игри на открито при всеки удобен момент	Постоянен	Педагогически екипи по възрастови групи
6. Планиране на образователно съдържание по превенция на здравето и работа в различни моменти от дневната организация..	Постоянен	Педагогически екипи по възрастови групи
7.Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти.	Постоянен	Педагогически екипи по възрастови групи
8.Занимания допълнителни дейности – народни танци, футбол, йога, спортни занимания по предварително разработен график.	Постоянен	Педагогически екипи по възрастови групи
9. Стимулиране развитието на личностни качества, социални и	Постоянен	

творчески Педагогически възрастови групи умения в областта на технологиите, изкуствата, спорта, здравното образование	Постоянен екипи по		
---	-----------------------	--	--

5.4.4 Интеркултурно образование – формиране на позитивно отношение към различните културни идентичности, умения и нагласи за конструктивно взаимодействие в мултикултурна среда

Интеркултурното образование е насочено към усвояване на знания за различните измерения на културните идентичности и за основни характеристики на интеркултурните отношения, формиране на позитивно отношение към разнообразието във всички области на човешкия живот, както и умения и нагласи за конструктивни взаимодействия в мултикултурна среда.

Целта на интеркултурното възпитание и образование е формирането на интеркултурна компетентност която е необходима на различните етнически групи. В тази компетентност се включва способността продължително и ефективно да се общува с различни култури, което предполага развитие на взаимен респект и толерантност. Детската градина е първата институция , в която се реализира и осъществява на практика интеркултурното образование. В нея за първи път в живота на детето от предучилищна възраст , различните етнокултури не само се срещат , но съжителстват и взаимно се опознават.

Цел:

Осигуряване на възможности за усвояване и развиване на знания, умения, отношения у децата, произтичащи от интеркултурното образование. Зачитане значимостта на всяка човешка личност, признаване правото и ценността на различието, приемане равнопоставеността на всички в общото социално пространство; осъзнаване и ценене на своята и мултиетническата културна идентичност; формиране на уважение към хората от различните етноси.

Задачи:

1. Педагогическите специалисти да подбират адекватна информация, продукти и политика за провеждане на интеркултурно образование в детската градина.
2. Детска градина „Райна Княгиня“ да утвърждава политика на: а) възпитаване на децата в демократичните ценности; б) премахване на социалната и говорната изолация на децата от малцинствени групи и изтъкване и развиване на техните силни страни ; в) поощряване на комуникативните умения и съвместни дейности между децата от

различни етнически групи; г) насърчаване на инициативността, отговорността, солидарността, социалната и емоционалната чувствителност и здравословния начин на живот на децата и семействата; д) достигане до рамковите изисквания за емоционална интелигентност и интеркултурно образование като знания, умения отношения в ДОС; е) включване на родители от малцинствата в педагогическата работа в ДГ.

3. Образователният процес да изгражда и поддържа позитивен психологически климат и възможности за избори, свързани със здравето, екологията, гражданското участие, межкултурната толерантност, взаимното разбиране, зачитане и уважение; да създава позитивна образователна среда за диалог между представителите на различните културни общности в зависимост от тяхната възраст и компетентности.

Подходи:

педагогически : · Ситуационен · игрови · позиционен

психологически : · личностно-ориентиран, · индивидуален; · субект- обект; · субект- субект.

ДЕЙНОСТИ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ

Проучване и анализ на потребностите от иновативни инструменти за формиране на знания, умения, отношение към другите и за тяхната национална идентичност · Организиране и провеждане на дейности, свързани с Европейския ден толерантността · Разработване на методически материали за провеждане на ефективно интеркултурно образование · Оценяване ефективността на разработени от педагогическия екип методически материали и представяне на добър педагогически опит · Включване в семинари и уъркшопи, организирани от детската градина или НПО. · Организиране на кампании, подкрепящи здравето, толерантността, социалната чувствителност, правата на човека, опазването на околната среда и пр.;

ОСИГУРЯВАНЕ НА ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ В ДЕТСКАТА ГРАДИНА ЧРЕЗ ОБРАЗОВАТЕЛНА, ПРАКТИЧЕСКА И КОНСУЛТАТИВНА ДЕЙНОСТ

Образователна дейност: · образователни ситуации с тематична интеркултурна насоченост; · допълнителни форми на педагогическо взаимодействие според потребностите и интересите на децата; · интерактивни игри с учители и родители ;
Консултативната дейност: · консултиране на учители и предоставяне на методическа подкрепа за реализиране на интеркултурно образование в детската градина; · консултиране, подкрепа и мотивиране на родителите, учителите и лицата, които полагат грижи за децата със социални и/или личностни проблеми, за да се открият възможностите за активен образователния процес;. Практическата дейност: · реализиране на съвместни дейности с деца и родители от различни етноси; · уъркшоп

и практикуми с медиатори и/или лица, подпомагащи процеса на интеркултурно образование от НПО;

Мерки	Срок	Отговорници
Организиране на кампании, подкрепящи толерантността, социалната чувствителност, правата на човека и др.	Октомври	Педагогически екипи по групи
Организиране на празници и събития съобразно календара на световни, международни, европейски, национални, общински, местни, професионални и културни дати и празници;	Постоянен	Педагогически екипи по групи
Провеждане на срещи и разговори със семейството.	По график на групите	Педагогически екипи по групи
Планиране на образователно съдържание и осъществяване на интеркултурно образование, интегрирано в обучението по различните образователни направления в основните и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие.	Постоянен	Педагогически екипи по групи
Стимулиране развитието на личностни качества у децата, социална и емоционална интелигентност, емпатия, толерантност, чрез участия в развлекателни, спортни, екологични, творчески и други съвместни дейности	Постоянен	Педагогически екипи по групи
Тренинги с учители и родители за изграждане на позитивен психологически климат в детската градина	Постоянен	Педагогически екипи по групи
Екипна работа между учителите, другите педагогически специалисти,	Постоянен	Директор, Педагогически съвет, Общ. съвет

родителски активи на групите, обществен съвет, заинтересовани институции и неправителствени организации		
---	--	--

РАМКОВИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОБУЧЕНИЕТО ПО ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ

Област на компетентност	Резултати : Знания, умения и отношения В резултат на обучението детето	Дейности
Културни идентичности	усвоява знания за празници и обичаи, традиционни за различни културни общности у нас	Образователна дейност
Културна осъзнатост	<ul style="list-style-type: none"> •Разпознава културни различия в игрова, познавателна и приложнопродуктивна дейност; •сравнява норми на поведение в културно различен битов и празничен контекст; •Преживява чрез игрова дейност значимостта на традиции, обреди и обичаи, характерни за неговата културна общност 	Организиране на празници и събития съобразно календара на световни, международни, европейски, национални, общински, местни, професионални и културни дати и празници;
Културни различия, толерантност и конструктивни взаимодействия	<ul style="list-style-type: none"> •отнася се толерантно към прояви на културни различия; •развива базови умения за общуване в процеса на игрова дейност в мултикултурна среда; •уважава и цени национални символи и ритуали 	Образователна дейност Игрова дейност
Интеркултурно образование и права на човека	притежава базови представи за правата на детето	Образователна дейност

5.5. Механизъм по съвместна работа с институциите по обхващане и включване в системата на предучилищното образование на деца в задължителна предучилищна възраст:

Цел:

- Реализиране на цялостната политика на МОН за приобщаване в предучилищното и училищното образование на децата и учениците, които не са обхванати в образователната система, за които има риск от отпадане от училище и детска градина или са напуснали преждевременно образователната система.

Механизмът включва дейности по:

- създаване и функциониране на екипи за съвместна работа на институциите, наричани „екипи за обхват“;
ДГ №15 „Райна Княгиня“ участва в екип за обхват – Перник – разширен център – детски градини /втори район/
- създаване на правила за обмен на информация между институциите за децата и учениците, които:
не са обхванати в образователната система,
са в риск от отпадане от детска градина,
са преждевременно напуснали детската градина или
не могат да бъдат открити на постоянния им или настоящия им адрес;
- повишаване на ефективността на процедурата за отпускане на семейни и други помощи в натура спрямо индивидуалните потребности на децата и учениците, както и подобряване на координираността при прилагане на санкционния механизъм спрямо родителите при неизпълнение на задълженията;
- създаване на процедура за предоставяне на информация от институциите и съвместни действия за налагане на съответните санкции по реда на Закона за закрила на детето и ЗПУО на родители, чиито деца в задължителна предучилищна възраст не посещават детската градина.

Разработена е Програма за предоставяне на равни възможности за обучение и възпитание, приобщаване на децата от уязвими групи на ДГ №15 гр.Перник в съответствие с рамкови европейски и национални документи и определените приоритети за развитие в сферата на предучилищното образование.

С дейностите си програмата е ориентирана към реализиране на политики и

мерки за постигане на стратегическата цел и оперативните цели на стратегията за развитие на детската градина.

5.5.1. Взаимодействие с родителите.

Повишаване участието и ангажираността на родителите и обществеността:

- включване на родителската общност за повишаване на активността ѝ и сътрудничество с ръководство на детската градина;
- разчупване стереотипа на провеждане на родителски срещи;
- сътрудничество с различни организации - , Дирекция „Социално подпомагане”, отдел „Закрила на детето” и др.

5.5.2. Взаимодействие с институции.

ДГ №15 „Райна Княгиня” взаимодейства с различни видове институции:

- Министерство на образованието и науката;
- Община Перник;
- РУО гр. Перник;
- Първо РПУ гр. Перник;
- Агенция за закрила на детето;
- РЦППО гр. Перник;
- образователни институции /детски градини и училища/;
- културни институции /читалища, библиотека/.

5.5.3. Присъствие на детската градина в общественото пространство.

ДГ №15 „Райна Княгиня” е партньор с:

- Община Перник по проект „Заедно за добрата промяна – интегриран подход за социално-икономическа интеграция в Община Перник” по процедура „Социално-икономическа интеграция на уязвими групи”;
- СНЦ „Етнотолеранс” по проект „Ефективни педагогически взаимодействия в мултикултурна среда”.

ДГ №15 „Райна Княгиня” участва в конкурси и мероприятия на общинско, областно и национално ниво.

Изявите и постиженията се отразяват в медийното пространство, сайта и фейсбук страницата на детската градина.

5.6. Предоставяне на равни възможности за обучение и/или възпитание:

5.6.1. Създаване и поддържане на благоприятна среда за обучение и развитие, според потребностите на детето

Приемът на деца се осъществява независимо от пол и етническа принадлежност, наличие или отсъствие на нарушение в развитието. Детското заведение осигурява дейности за обща и допълнителна подкрепа за личностното развитие на децата.

Общата подкрепа се изразява в осигуряване на:

- Подходяща физическа, психологическа и социална среда за равен достъп до образование;
- Осигуряване на обща подкрепа според индивидуалните образователни потребности;
- Занимания по интереси;
- Ранна оценка на потребностите с цел превенция на обучителните затруднения;
- Поощряване на децата с материални и морални награди;
- Участие в конкурси, състезания и мероприятия;
- Оборудван кабинет по БДП;
- Наличие на физкултурен салон и зала за провеждане на тържества и театрални постановки.

Допълнителна подкрепа се осъществява чрез създадените ЕКПІР. В екипите участват учителите на съответната група и ресурсен учител и включват следните дейности:

- Непрекъснато взаимодействие между образователна, семейна, институционална и социална среда;
- Родителски срещи, неформални срещи, консултации с учителите на групата и други специалисти;
- Съвместни празници и изяви на децата, с обучителни затруднения, с цел стимулиране на увереност;
- Игри и упражнения, които формират екипна работа и развиват емоционалната интелигентност;
- Използване на специализирани дидактични материали и учебна литература.

Осигурена е професионална подкрепа от специалисти от РЦППІО. За всяко дете се изготвя План за подкрепа, в който се определят видът и формите на обучение, както и конкретни дейности. Провеждат се редовните заседания на екипа. Обособен е ресурсен кабинет, в който има необходимите материали за работа на специалистите.

Кабинетът е оборудван с компютър, принтер и съвременни дидактични помагала и помощна литература.

5.7. Приобщаване на децата:

„Приобщаване“ означава много повече и от „включване“. Често системата на образование включва децата, но не им осигурява поддръжка, докато приобщаващото образование предполага децата да са част от общността, да получават адекватна подкрепа да учат, да участват, да развиват пълния си потенциал, да се сближават с другите, да се чувстват приети и ценени и да преживяват успех в обучението и в живота.

-SWOT анализ - определяне на уязвимите групи деца в ДГ №15 и прилагане на мерки, свързани с превенцията, за предоставяне на равни възможности;

-дефиниране на дейности, насочени към предоставяне на равни възможности за приобщаване на децата от уязвими групи, с цел създаване на необходимите условия за ефективно приобщаващо образование на децата в предучилищна възраст, чрез използване на интерактивни методи на преподаване, повишаване квалификацията на учителите, превръщане на детската градина в желана територия - подобряване на материално-техническата база, включване на децата в различни допълнителни форми и дейности, проекти, целодневна организация на образователния процес, приоритети, дефинирани в Стратегията за развитие на детската градина, Годишния план за цялостната дейност и Плана за квалификация на педагогическите кадри;

-обмен на добри и работещи практики, между заинтересованите страни.

Цели:

1. Гарантиране на достъп не само до образование, но и до осигуряване на смислово участие, постижения и успех, осигуряване на приобщаващото образование за всички деца в детската градина, независимо от техните силни или слаби страни в която и да било област, като те стават част от общността:

- подкрепа на самостоятелната активност на детето, с което да се подпомогне овладяването на важни житейски и социални умения;
- активно участие в образователния процес;
- вариативност при организацията на образованието и възпитанието;
- партньорски отношения с родителите.

2. Готовност и нагласа за промяна на детската градина, като система, за да отговори на нуждите на всяко дете за приобщаването - предполагаме равни възможности за участие и научаване, като се зачита личният избор при изготвяне на образователната програма и осигуряването на педагогическата подкрепа.

5.7.1. Създаване на среда за осъществяване на привлекателен и мотивиращ процес на образование, възпитание и социализация.

Условията за възпитание и образование в детската градина са добри, жизнената среда на децата отговаря на изискванията за безопасност, естетика и комфорт. Обзавеждането и интериорът на групите са съобразени с възрастовите и индивидуални потребности на децата. В групите са създадени оптимални условия за доминираща образователна дейност, набавени са учебни книжки, помагала и пособия за подлежащите на предучилищно и задължително предучилищно образование деца.

5.7.2. Подкрепа на личностното развитие на децата – предоставяне на равни възможности и приобщаване на децата.

1У.ПЛАН ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ			
<i>Мерки за реализиране на политиките</i>	<i>Отговорник</i>	<i>Срок за изпълнение</i>	<i>Индикатори</i>
1.МЕРКИ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦАТА ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ В ДЕТСКАТА ГРАДИНА			
1.1.Осигуряване на позитивна образователна среда - добър микроклимат и атмосфера на взаимоотношения и управление детската градина			
<i>1.1.1.Разработване и изпълнение на политики в детската градина</i>			
1.1.1.1 .Разработване и реализиране на мерки за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата от уязвими групи в детската градина	Комисия за превенция на деца в риск	м.10	Участие в живота на детската градина - реализиране на дейности, чрез допълнителните форми – напр. игри на етносите, религиозни празници на етносите
1.1.1.2.Инициране на информационна кампания за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата от уязвими групи в детската градина		м.10	Брой табла, Брой брошури
1.1.1.3. Повишаване интереса на децата, чрез участие в мероприятия на детската градина Отбелязване на: Деня на Перник - 19 октомври, първи учебен ден - 17.1X., Коледа, Баба Марта, Гибелта на Апостола, национален празник на България - 3 март, международния ден на жената, на детската книга, на цирка, ден на детето, национална седмица по БДП, здравни беседи по групи и др.	Учители по групи	Учебна година	Брой проведени мероприятия, Брой участвали деца
1.1.1.4.Планиране и осъществяване на контрол, върху спазването	Директор	Учебна година	Брой извършени проверки Брой проверени

политиките и дейностите за приобщаване на децата от уязвими групи в детската градина от учителите и мед. сестри.			обекти
1.2 Повишаване на качеството на образованието като предпоставка за развитие на личността на всяко дете			
1.2.1 .Квалификация на педагогическите специалисти, насочена към гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование на децата в детската градина	Директор, Творческа комисия,	Учебна година	Брой обучени учители
1.2.2.По-голяма атрактивност на преподавания материал, чрез интерактивни методи, онагледяване, практическа насоченост	Учителите	Учебна година	Бр. извършени проверки, Брой проведени открити ситуации
1.2.3.Планиране и реализиране на обучение, ориентирано към потребностите на всеки дете - лично ориентиран подход	Учителите	Учебна година	Брой проверки
1.2.4.Анализиране на резултатите от обучението по отделните образователни направления, спрямо очакваните резултати	Учителите	Учебна година	Резултати от обучението
1.3.Достъп до качествено образование за деца от различните етноси			
1.3.1. Включване и равнопоставеност на всички деца в детската градина до всички форми на образование	Учителите	Учебна година	Брой включени деца

ПОЛИТИКИ ЗА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ, МЕЖДУ УЧАСТНИЦИТЕ В ПРОЦЕСА НА ПРИОБЩАВАЩО ОБРАЗОВАНИЕ

2.1.Повишаване участието и ангажираността на родителите и обществеността			
2.1.1 .Включване на родителската общност за повишаване на активността ѝ и сътрудничество с ръководство на детската градина	Директорът, Комисия за работа с родители	Учебна година	Брой инициативи
2.1.2.Разчупване стереотипа на провеждане на родителски срещи	Директорът, Учителите	Учебна година	Брой родителски срещи
2.1.3.Сътрудничество с различни организации - , Дирекция „Социално подпомагане”, отдел „Закрила на детето” и др.	Комисия за превенция на деца в риск, Комисия за работа с родители	Учебна година	Брой срещи
2.2.Утвърждаване на индивидуално и групово наставничество			
2.2.1.Планиране на дейности в групите, насочени към идентифициране на деца в риск и индивидуалното им консултиране и работа с родителите	Учители по групи	Учебна година	Брой консултации
3.ПОЛИТИКИ ЗА ОТЧИТЕНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА ПРИОБЩАВАЩОТО ОБРАЗОВАНИЕ			
3.1.Отчет на дейностите и мерките по програмата	Комисия риск Комисия за работа с родителите	м.01 м.06	Брой отчети

5.8. Противодействие на тормоза и насилието:

Тормозът е форма на насилие, която се определя като сбор от съзнателни негативни постъпки, които са дълготрайни, насочени към едно и също дете от страна на едно и също друго дете, група деца или възрастен. Следователно усилията за справяне с насилието от деца над деца в детската градина трябва да бъдат насочени към всички проявления на това явление, а не само към неговите физически форми.

Цели

В ДГ №15 „Райна Княгиня” работи Механизъм за взаимодействие при сигнал за дете, жертва на насилие или в риск от насилие като следва разписан протокол.

Разработени са и Правила за действие при кризисна интервенция и начин на действие при сигнал за дете, жертва на насилие или в риск от насилие.

Цели на превенцията на насилие над деца:

1. Позитивно общуване между хората – деца и възрастни.
2. Формиране у децата на представи за собствената им личност, за другите около тях, за тяхната култура и бит; възпитаване на активна жизнена позиция, доброжелателност и нравствено поведение, нагласи за толерантност към различието, уважение на страданията и неприемане на насилието.
3. Изработване на извадка от нормативните документи за превенция на насилието над децата: - Закон за закрила на детето; Правилник за прилагане закона за закрила на детето; Етичен кодекс на работещите с деца; Помагало по превенция на насилието за училищната мрежа.
4. Запознаване на общо събрание на служителите в **Детска градина № 15 „Райна Княгиня”** със съответната процедура за „Превенция на насилие над деца”, както на педагогически, така и на непедагогическия персонал срещу подпис.
5. Обучение на персонал /различни форми на квалификация/ за насилието над деца.
6. Приложение на Програмата за превенция защита правата на детето.
7. Системен мониторинг върху спазването на правата на децата в ДГ и в семейството. Специализирани срещи с родителите. Насочване към достъпни психотерапевтични услуги и програми, предлагащи компетентна професионална помощ на нуждаещите се.
8. Допълнение и приложение на „Превенция за насилие над деца” в ПВТР и длъжностните характеристики на служителите в **Детска градина № 15 „Райна Княгиня”**.

9. Взаимодействие с институциите при реализиране на мерките за защита, гарантиращи правата и защита на детето:

- Държавна агенция за защита правата на децата
- Отдел „Закрила на детето” при районната дирекция „Социално подпомагане”; сътрудничество със социален работник.
- Действия при инциденти с насилие върху и между деца
 - на персонала на **Детска градина № 15 „Райна Княгиня”** и координиране на същите със съответните специалисти
 - уведомяване на съответните инстанции имащи отношение

Дейности в Детска градина № 15 „Райна Княгиня” за превенция на насилието над деца насочени към:

- повишаване квалификацията на служителите в ДГ №15 „Райна Княгиня” (педагогически и непедagogически персонал) в посока *разпознаването* на деца, преживели насилие;
- проучване на причините за различно по вид насилие над и срещу деца-**физическо** /пряко или косвено/, **вербално** /пряко или косвено/ и т. н.;
- консултиране на родители с проблемни деца и насочването им към служби с психологически консултации /консултиране и психотерапия на деца/, срещи, разговори;
- подпомагане работата на учителите по групи:
 - проучване на семейната среда;
 - насоки за работа на учителите за преодоляване на проблемни ситуации с проблемни деца в дух на толерантност;
 - индивидуална работа с проблемни деца - с проблеми в общуването и обучителни проблеми;
 - използване на интерактивни методи от учителите и медицинските сестри за ограничаване на неприемливо поведение на децата /чрез: игри, музика, участие в самостоятелно избрани творчески дейности - рисуване, апликиране, преразказ, разказ;/ беседи; дискусии; лекции; срещи-разговори за споделяне на личен опит и коментари;
 - запознаване на родителите с “Правата на децата” и Процедурата за превенции на насилие над деца в ДГ №15 „Райна Княгиня”;
 - планирани ситуации с децата на теми за превенции на насилието - развиване на положителни нагласи за здравно възпитание и социално поведение на децата. Те трябва да познават собственото си тяло, да разбират неговата неприкосновеност и в този смисъл да са способни да отказват неприятни контакти - децата решават сами с кого да споделят тялото си; да разговарят за насилието по начин, по който затрудненията и срамът се свеждат до минимум; да осъзнаят

собствените си усещания, преживявания, поведение; да се развие у децата положителна самооценка и чувство за самоуважение;

- запознаване на служителите в детското заведение с книгите “Докосване с обич” и “Това е моето тяло”;
- запознаване със Закона за закрила на детето, Етичния кодекс за работа с деца, които са неразделна част от длъжностната характеристика на служителите в ДГ №15 „Райна Княгиня”.
- актуализиране на Правилника за вътрешния трудов ред и Правилника за безопасни условия на възпитание, обучение и труд в ДГ №15 „Райна Княгиня”;
- актуализиране на механизма за действие при инциденти с деца - периодичен инструктаж;
- включване на учители в кратковременни курсове за квалификация на теми: ”Агресия” и “Сексуално възпитание на децата”;

Действие при инциденти с деца в детската градина

1. При инцидент установен от учителя, незабавно се уведомява директора на детското заведение

2. Информиране на родителите на децата от учителя на групата в присъствието на директора

3. Анализ на ситуацията от Педагогически съвет и изготвяне на предложения, насочване на детето към специалист /психолог, социален работник, служители от Агенция за защита правата на детето/

4. Решение за действие от директора и информиране на родители. Изработване на стратегия за решаване на проблема.

5. Взаимодействие с институциите, които имат отношение към инцидента в следната последователност:

- Районната администрация
- Дирекция „Образование”
- Заместник кмета на СО
- Агенция за защита правата на децата
- Полицията /при необходимост/

1. При установяване на насилие:

а/ Дете - дете: служителите на ДГ №15 „Райна Княгиня” използват предвидените дейности за решаване на възникналия проблем, разговарят с родителите на агресивното дете. След изчерпване на всички предвидени действия в групата, за извършването на които директорът е уведомен, при нерешаване на проблема, той разговаря с родителите на агресивните деца и ги насочва към служби с психологически консултации /консултиране и психотерапия на деца/.

б/ Служител на ДГ №15 „Райна Княгиня” – дете: родители или други служители от ДГ №15 уведомяват Директора на детското заведение. Той изисква писмени обяснения от служителя, който е приложил насилие и действа съгласно разпоредбите на КТ.

в/ Родител - дете: учителите в ДГ №15 „Райна Княгиня” използват предвидените дейности за решаване на възникналия проблем, разговарят с родителите на потърпевшото дете, уведомяват Директора на детското заведение. Директорът разговаря с родителите, при необходимост сигнализира Агенцията за закрила на децата.

г/ Дете – родител: учителите на ДГ №15 „Райна Княгиня” разговарят с родителите, уведомяват директора на детското заведение. Директорът разговаря с родителите с проблемни деца и ги насочва към служби с психологически консултации /консултиране и психотерапия на деца/.

5.8.1. Превенция на агресията и негативните прояви сред децата.

Служителите на ДГ №15 „Райна Княгиня” използват предвидените дейности за решаване на възникналия проблем, разговарят с родителите на агресивното дете. След изчерпване на всички предвидени действия в групата, за извършването на които директорът е уведомен, при нерешаване на проблема, той разговаря с родителите на агресивните деца и ги насочва към служби с психологически консултации /консултиране и психотерапия на деца/.

Понятието „Агресия”.

Агресията е специфична форма на поведение, която се изразява в демонстрация на неприязън, а често и груба сила спрямо другите с намерение да им причини вреда, болка или двете едновременно. Агресивността е нападателност, социално обусловено качество на личността и поведението, което се характеризира с използването на сила с цел да се нанесе повреда на хора или предмети.

Фактори, пораждащи агресия:

◆ У деца, не спали достатъчно, се забелязват внезапни изблици на агресия, последвани от изблици на дълбока изолация. ◆ Друга причина за поява на агресивност у детето може да се дължи на силна неудовлетвореност вследствие липса на обич и чувство за лично благополучие. ◆ Някои родители наказват всяка негативна проява на детето, а други изобщо не обръщат внимание. Интуитивно детето много добре усеща родителското отношение и реагира така, както може. ◆ Лошите семейни взаимоотношения, отсъствие на единия или двамата родители, алкохолизма, конфликтността в семейството, постоянното унижаване на достойнството на детето са фактори, предизвикващи детската агресивност. ◆ Телевизията е друг социален фактор, който може да породи и да влияе върху агресивното поведение. Освен

положителни, тя има и отрицателни качества- поражда умора; превръща насилието в нещо нормално и обичайно и провокира у детето желание за подражание. ♦ Родителите в процеса на възпитание и общуване с детето проявяват различни стилове. Двата доминиращи стила на общуване са авторитарен и либералнодемократичен. Либерално- демократичния стил може да бъде изтълкуван като търпимост, а авторитарния може да увеличи детското противодействие.

Пътища за намаляване на агресията.

♦ Създаване на оптимален емоционален контакт с децата; ♦ Формиране на умения за съвместна дейност и игри; ♦ Формиране на конструктивна социална ангажираност у децата; ♦ Тренинг в самоконтрол; ♦ Тренинг в комуникативни умения; ♦ Възнаграждаване на поведението, което одобряваме; ♦ Поправяне на поведението, което не можем да позволим. Дисциплинарни техники: ♦ позитивната дисциплина. С този подход наблягаме на позитивните аспекти на детското поведение. Той е по-ефективен, отколкото базирания на наказания; ♦ наказанието е подход, който прилагаме при необходимост. То може да бъде възпрепятстване на дейност, която детето обича- гледане на любима телевизионна програма или игра с приятели. Физическото наказание като удряне или шамаросване трябва да се избягва, както и някои типове словесно наказание.

5.8.2. Сътрудничество и взаимодействие с родителите и институциите

Връзката Семейство – Детска градина за превенция на агресивното поведение

Детето със сигурност не се ражда лошо или насилник. Своето поведение то заучава от възрастните- родители, учители, значими възрастни. Така то различава добро- лошо, позволено- непозволено, награда- наказание. За да му помогнем да се чувства щастливо, то трябва да получава любов, постоянство, самочувствие, похвала, поощрение и внимание. Детето е тръгнало на детска градина и се е научило да хапе, щипе, вика, хленчи, удря. Тези прояви са елемент от адаптацията към новата среда, но и начало на агресивните прояви, които трябва да се овладеят навреме. Ако учителят даде да се разбере, че не толерира такова поведение в групата, то тогава всеки, който пожелае да се държи по този начин, първо би си помислил. Идентична е ситуацията в семейството. Много често детето, прибирайки се вкъщи, е насъбрало гняв и излива гнева си върху по- малко братче или сестриче или върху играчките си. Ролята на родителите е да успокоят детето, да го прегърнат и заедно да разрешат проблема.

Добрата връзка семейство- детска градина може да се изрази конкретно в:

◆ ежедневни разговори за поведението на детето в детската градина; ◆ въвеждане на правила в групата, които знаят и родителите; ◆ родителят-асистент на учителите. Дневен престой на родител в групата и подпомагане на учителите в ежедневните им задачи при работа с детската група; ◆ родителски срещи, в които родителите споделят своите затруднения и победи при възпитанието на детето с останалите родители. Така се постига споделяне на добър опит, който всяко семейство може да прилага; ◆ сътрудничество между родители, учители и специалисти.

Правото на детето на закрила срещу насилие е дефинирано в чл. 11 на ЗЗД.

Чл. 11. (1) Всяко дете има право на закрила срещу въвличане в дейности, неблагоприятни за неговото физическо, психическо, нравствено и образователно развитие.

(2) Всяко дете има право на закрила срещу нарушаващите неговото достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие и форми на въздействие, противоречащи на неговите интереси.

(3) Всяко дете има право на закрила срещу използване за просия, проституция, разпространяване на порнографски материали и получаване на неправомерни материални доходи, както и срещу сексуално насилие.

(4) Всяко дете има право на закрила срещу въвличане в политически, религиозни и синдикални дейности.

Органи за закрила на детето са:

- председателя на Държавната агенция за закрила на детето и администрацията, която го подпомага при осъществяване на неговите правомощия;
- дирекции „Социално подпомагане“;
- министъра на вътрешните работи и администрацията, която го подпомага при осъществяване на неговите правомощия.

Възможностите за сигнализиране на системата за закрила на детето при разпознаване на дете, жертва на насилие, трябва да се познават от всеки, който работи с деца. Те могат да се използват пълноценно в най-добрия интерес на детето, единствено ако съществува екипна работа, както вътре в детското заведение, така и между детското заведение и органите по закрила /Отделите за закрила на детето към дирекции „Социално подпомагане“, органите на МВР/. Работата по прекратяване и предотвратяване на насилието върху едно дете не свършва, а започва с подаването на сигнала.

5.9. Превенция на риск от ранно отпадане от системата на предучилищното образование

В стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система, преждевременното напускане на детска градина е сложно явление, което оказва влияние върху индивидуалните съдби на пряко засегнатите и благосъстоянието на техните семейства, върху възможното развитие на техните общности и върху цялостното социално-икономическо развитие на една страна в средносрочен и дългосрочен план. Превенцията и преодоляването на проблема изисква интегрирана политика и ангажираност на всички сектори и институции, свързани с образованието и с личностното и професионално развитие на децата и младите хора в България.

Един от факторите за преждевременно напускане на образователната система наложи въвеждането на единен Механизъм за противодействие на училищния тормоз, който има за цел да подпомогне училищата и детските градини в усилията им за справяне с това явление.

Целите на програмата са:

1. Изпълнение на Постановление № 100 от 8 юни 2018 г. за създаване и функциониране на Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.

2. Осигуряване на равен достъп и подкрепа за развитие, пълноценна личностна реализация на всички деца, независимо от тяхното етническо, социално или културно различие.

3. Идентифициране на рисковите фактори за преждевременното напускане на задължителна предучилищна подготовка с оглед ограничаване на последиците от тях.

Постигането на целите се осъществява чрез:

- превенция, която цели предотвратяване на възникването на предпоставки за преждевременно напускане на детската градина, както и ограничаване на условията, които го благоприятстват;

- интервенция, която цели създаването на условия за ограничаване на преждевременното напускане, следвайки принципа за решаване на проблемите на най-ниско равнище.

5.9.1. Създаване и поддържане на благоприятна среда за обучение и развитие

Преждевременното напускане на детска градина води още до нарастване на рисковете от социално изключване и е предпоставка за влошаване качеството на живот на сегашното и следващите поколения. Здравният статус и достъпът до услуги и ресурси, които могат да осигурят по - добър стандарт! и продължителност на живота в добро здраве и благосъстояние са в пряка зависимост от получената по висока степен на образование. Посочените последствия са показателни за мащаба и степента на негативното влияние на преждевременното напусналите и техните семейства и върху цялостното социално - икономическо развитие на страната.

Причините за отпадане от детската градина са многообразни и не се проявяват изолирано, а въздействат комплексно. Това определя необходимостта да се подхожда комплексно и същевременно да се действа индивидуално към конкретния случай на всяко дете, застрашено от отпадане или вече отпаднало.

Отпадането на деца от системата на предучилищното образование е не само социален, но и педагогически проблем. Причините за това са различни. Корените на това явление трябва да се търсят от една страна в семейната среда, в мотивацията на родителите за посещаване на определена детска градина, в индивидуалните потребности на децата, а от друга и в педагогическата колегия.

1. Превенция на преждевременното напускане на подготвителните за училище групи в

ДГ 15 „Райна Княгиня“ чрез:

- анализ на причините, водещи до отпадане и от напускане на образователната система;
- идентифициране на рисковите фактори за преждевременното напускане на детска градина с оглед ограничаване на последиците от тях;
- планиране на политики и мерки за преодоляване на рисковите фактори от напускане.

2. Интервенция срещу преждевременното напускане на подготвителните групи в ДГ

ДГ 15 „Райна Княгиня“ чрез:

- 2.1. Разясняване на родителите какви са правата и задълженията им;
- 2.2. Разясняване на рисковете за детето при отказ на родителя да осигури присъствието му в подготвителна за училище група;
- 2.3. Индивидуално консултиране на родителите;
- 2.4. Индивидуална работа с деца за оказване на обща, а при необходимост и специална подкрепа;

3. Политики за компенсиране на ефекта от преждеременно напускане на подготвителна за училище група:

- създаване на нагласи за осъзнаване на необходимостта от образование и готовност за училище от родителите и условия за реинтегриране в образователната система на преждевременно напусналите я деца;
- завръщане на преждевременно напусналите подготвителна за училище група към формалната система на образованието чрез използването на различна организация на основните форми на педагогическо взаимодействие: почасова и самостоятелна, според предпочитанията на родителя и нуждите на детето;
- популяризиране на възможностите за учене, възпитание и социализация в клубове, библиотеки, читалища младежки център;
- обучение по предприемачество още в предучилищна възраст.

Причините за преждевременното напускане могат да бъдат класифицирани в няколко основни категории:

1. Икономически причини.
2. Социални причини.
3. Етнокултурни причини.
4. Образователни причини.
5. Институционални причини.
6. Причини свързани със здравния статус.
7. Психологически причини.

Социално - икономически причини:

- ✓ лошото качество на живот на определени социални слоеве;
- ✓ ниските доходи - невъзможност за покриване на разходите (храна, дрехи, материали и консумативи, необходими за учебния процес);
- ✓ поради задължение да гледа по-малкия си брат/сестра използване на детето, не посещаващо подготвителна за училище група, като трудов

ресурс (подпомага формирането на семейния бюджет или участие в домакинската работа)

Образователни причини:

- ✓ не владее или недостатъчно владее български език;

- ✓ затруднение при усвояване на учебния материал;
- ✓ слаб интерес към учебния процес и произтичащото от него желание/нежелание да се посещава ДГ;
- ✓ наличие на конфликтни отношения с други деца от групата и/или учители и др. незаинтересованост на родителите към образователния процес в детската градина, затруднения при общуване с връстниците;

Етнокултурни причини:

- ✓ по - ниска ценност на образованието;
- ✓ страх на родителите за опасност от откриване/отвлечане на детето;
- ✓ страх на родителите, че ще бъдат приобщени към друга култура и религия;

Психологически причини:

- ✓ чувство за неуспех;
- ✓ неувереност в себе си;
- ✓ невъзможност за себеизява поради езикова бариера

Институционални причини:

- ✓ **като такива** могат да се квалифицират недостатъчно **координираният подход между различните служби и специалисти** на [национално, регионално, местно и ниво ДГ за справяне е преждевременното напускане на деца от **системата на образованието; недостатъчно ефективният контрол върху управлението и функционирането на политиките за обхващан, задържане и реинтегриране на децата в образователната система.**

Причини свързани със здравния статус: в контекста на политиките за развитие на приобщаващото образование продължава тенденцията за интегриране на децата със специални образователни потребности в детската градина. Рисковете за преждевременното напускане са свързани с недостатъчна диагностика и подготовка на детските градини и училищата за приобщаването на тези деца. Тук се включват и всички фактори на образователната среда, материалната база, човешките и финансовите ресурси, които не отговарят на изискванията за прилагане на приобщаващото образование;

В Детска градина „ Райна Княгиня“ няма отпаднали деца, но има деца със специални образователни потребности, на които се оказва нужната подкрепа и индивидуална работа.

Това се дължи на последователната политика на детската градина, която е подчинена на принципите за:

всеобхватност на дейностите - осъществяване на дейности по превенция на

тормоза и насилието, ранна диагностика на децата със специални образователни потребности;

публичност и прозрачност на цялостната политика - чрез интернет страницата на детската градина, добрите практики и документиране на всички събития и инициативи провеждани с децата;

обратна връзка с институции, родители, психолог, директор, логопед ;

разработен Механизъм за включване на семейството - в Програмната система на ДГ.

ПОЛИТИКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ

1. Проследяване неизвинените отсъствия на децата от ПГ от учителите и информация до директора.
2. Ежемесечно вписване на отсъствията на децата от ПГ в модул „Отсъствия“ на НЕИСПУО;
3. Осигуряване на позитивна образователна среда - атмосфера на взаимоотношения, даващи възможност за личностно, когнитивно и социално развитие на децата.
4. Повишаване качеството на образованието.
5. Осигуряване на достъп до образование и повишаване на качеството на образованието за децата от уязвими етнически общности.
6. Достъп до качествено образование за деца със специални образователни потребности.

ПОЛИТИКИ ЗА ИНТЕРВЕНЦИЯ

1. Обхват на деца за задължителна предучилищна възраст и задържане в образователните институции.
2. Връзка с родителя за изясняване на причините за отсъствие на детето.
3. Повишаване участието и ангажираността на родителите - индивидуално и групово наставничество.
4. Подкрепа за развитието на децата в риск.

5. Подпомагане на децата, застрашени от преждевременно напускане на детска градина, по финансови причини.

6. Развитие на занимания по интереси.

Дейности

ПОЛИТИКА	МЕРКИ И ДЕЙНОСТИ	ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ
Обхват на децата за задължителна подготовка на 5 и 6 години.	Обход на децата от екипа за обхват и задържане в ДГ на деца, които не са записани за задължителна подготовка. Изпълнение на мерки за записване на децата и междуинституционалната политика, съгласно механизма на МОН - ПМС №100/8.06.2018 г. Осъществяване на мерки за подкрепа на тези деца и родители.	-брой обходени и записани нови деца, които не са посещавали ДГ.
Осигуряване на позитивна образователна среда - атмосфера на взаимоотношения, даващи възможност за личностно, когнитивно и социално развитие на децата.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Разработване на политики за ненасилие и изграждане на силна детска общност чрез правила на групите за поведение и спазване на Етичен кодекс. 2. Проследяване на постиженията на децата и подкрепа, с цел подпомагане на личностното им развитие. 3. Диагностиране и консултиране на деца с обучителни затруднения. 4. Проверка на дневниците на подготвителните групи във връзка с отсъствията. 5. Своевременно информиране на родителите за броя на отсъствията по уважителни и неуважителни причини на децата от учителите на групата. 6. Съвместна работа с Обществения съвет на детската градина за превенция на ранното напускане на ДГ и изграждане на позитивна образователна среда. 	<p>-приети правила за поведение в детските групи;</p> <p>-наличие на жалби и похвали.</p> <p>-описание в дневник и портфолио на детето;</p> <p>-становище от психолог и логопед;</p> <p>- протоколи от проверки;</p> <p>-разговори;</p> <p>-популяризиране на работата на детската градина и акцентиране на ползността от предучилищно образование;</p> <p>-подкрепа за родители на деца в риск: разговори родител-</p>

		родител с цел осъзнаване на образованието, като ценност;
Мерки при реализирани отсъствия на деца от задължителна подготовка	<p>1. Действия на учителите от групата:</p> <ul style="list-style-type: none"> -разговор с родителя за отсъствията; -водене на отчетност на отсъствията на децата - извинени с документи и неизвинени; -ежемесечно подаване на информация до директора за отсъствията на децата; -информиране на директора при направени повече от 10 неизвинени отсъствия за учебно време. <p>2. Действия от директора:</p> <ul style="list-style-type: none"> -вписване на данните в модул „Отсъствия“ в НЕИСПУО; -писмо до ДСП за предоставяне на семейни помощи в натура /заплащане на такси, учебни материали/. -доклад до кмета на общината при повече от 10 отсъствия за налагане на административни наказания на родителя. 	<ul style="list-style-type: none"> -намаляване на броя на неизвинените отсъствия; -предотвратяване на напускането на детската градина;
Повишаване качеството на образованието	<p>1. Консултации на родителите с учителите за набелязване на мерки, при проблеми в усвояване на учебния материал; индивидуална работа с децата.</p> <p>2. Квалификация на учителската общност с цел идентифициране и подкрепа на децата в риск.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -брой проведени консултации; -удовлетвореност от обучението; -брой участници
Достъп до качествено образование за децата със СОП	1. Осигуряване условия за ресурсно подпомагане на децата със СОП.	<ul style="list-style-type: none"> - наличие на квалифициран персонал; - наличие на достъпна и подкрепяща среда.

<p>Повишаване участието и ангажираността на родителите</p>	<p>1. Приобщаване на родителите в процеса на образование, чрез активни, работещи родителски активи. 2. Провеждане на индивидуални работни срещи с родителите на деца, в риск. 3. Провеждане на открити дни за родителите.</p>	<p>- активност на родителската общност при общи мероприятия/общински-брой проведени срещи и ефективност от тях</p>
<p>Подкрепа за развитието на децата в риск</p>	<p>1. Индивидуална работа 2. Партниране с другите институции имащи, връзка с ДГ.</p>	<p>- намаляване на отсъствията, - повишаване на успеваемостта по ДОС за ПО;</p>
<p>Подпомагане на деца, застрашени от преждевременно напускане, по финансови причини</p>	<p>1. Подпомагане на деца с трайни увреждания и без родители - дарителски акции. 2. Безплатно ползване - на театър.</p>	<p>- брой деца на които им е осигурена такава грижа и предотвратено ранното напускане на ДГ по финансови причини</p>
<p>Развитие на занимания по интереси</p>	<p>1. Участие на деца в общински, национални и международни проекти, финансирани от различни донорски организации. 2. Активно участие в инициативи на детската градина.</p>	<p>- проявен интерес към проектите; - активност на децата; - представителни изяви - подпомагане на дейностите от учителската колегия</p>

V. ДЕЙНОСТИ НА ДЕТСКАТА ГРАДИНА ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА МИСИЯТА И ДОСТИГАНЕ НА СТРАТЕГИЧЕСКИТЕ ЦЕЛИ

Стратегическа цел	Дейност	Резултат	Финансиране
1. Създаване на условия за качествено образование и мерки за неговото повишаване.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ефективен контрол на дейностите 2. Прозрачност в управлението 3. Делегиране на правомощия 4. Изпълнение на решенията на педагогическия съвет 5. Установяване на партньорски отношения с обществения съвет 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Подобряване на цялостната дейност на детската градина 2. Повишено качество, ефективност и ефикасност на образователната дейност 	Бюджет – детска градина
2. Административ на дейност и обслужване	<ol style="list-style-type: none"> 1. Състояние и водене на ЗУД съгласно изискванията 2. Квалификация на административните служители 3. Оценка на родителите за административното обслужване 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Разработени и утвърдени вътрешни правила за документооборот 	Бюджет – детска градина
3. Патриотично възпитание, формиране на национално самосъзнание и общочовешки ценности на децата	<ol style="list-style-type: none"> 1. Утвърждаване на символи, ритуали и традиции. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Утвърждаване на символи, ритуали и традиции. 	<p>Бюджет-детска градина</p> <p>Участие в програми и проекти</p> <p>Финансиране от родители</p>
4. Осигуряване на условия за физическа активност и участие в спортни дейности	<ol style="list-style-type: none"> 1. Създаване и развитие на партньорство и сътрудничество със заинтересовани 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Повишена двигателна активност, подобрена моториката. Усвоени 	<p>Бюджет-детска градина</p> <p>Участие в програми и проекти</p>

	<p>институции и организации, осъществяващи възпитателна работа в областта на здравето и спорта</p> <p>2. Закупуване на спортни уреди за физкултурния салон и за игра на двора</p> <p>3. Организиране на летен и зимен лагер, туризъм и ски училище за децата</p>	<p>спортни знания, умения и отношения</p> <p>2. Подобен психически комфорт и самочувствие на децата</p> <p>3. Проведени състезателни спортни дейности</p>	<p>Финансиране от родители</p>
<p>5. Изграждане и поддържане на организационна култура чрез институционални политики в подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование:</p>	<p>1. Непрекъснато обновяване на учебно-методическите средства.</p> <p>2. Възпитание в патриотизъм и национално самосъзнание.</p> <p>3. Създаване на навици за здравословен начин на живот.</p> <p>4. Непрекъснатата информация и обучение за тенденциите за балансираното хранене и здравословен начин на живот</p> <p>5. Създаване и спазване на пропускателен режим</p> <p>6. Създаване на безопасна физическа среда, гарантираща живота и здравето на учениците</p>	<p>1. Утвърдени отличителни символи на детската градина.</p> <p>2. Утвърдени специфични за детската градина ритуали и традиции.</p> <p>3. Реализирани вътрешни проекти и дейности с децата за здравословен начин на живот.</p> <p>4. Разходки и игра на децата сред природата.</p>	<p>Бюджет – детска градина.</p> <p>Участие в проекти.</p>

<p>6. Предоставяне на равни възможности за обучение, изява и подкрепа за личностното развитие на децата; превенция на риск от ранно отпадане от системата на предучилищното образование, организация на приема и обхват на децата.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ефективен контрол на отсъствия на децата 2. Осигуряване на подкрепа за деца в риск 3. Обучение на учители за разпознаване на проявите и превенция на агресивното поведение 4. Осигуряване на обща подкрепа за деца с обучителни затруднения 5. Осигуряване на допълнителна подкрепа за деца със СОП 6. Подкрепа за деца с изявени дарби 7. Създаване на партньорство с външни организации – Дирекция „Социално подпомагане“, община, настоятелство и др. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Осигурена пълняемост на групите 2. Наличие на ресурсен кабинет. 3. Участие на деца в културни прояви, осигурено от детската градина 4. Награди и отличия на деца от конкурси и състезания извън детската градина 5. Адаптиран санитарен възел на първия етаж 6. Адаптиран санитарен възел на втория етаж 	<p>Бюджет-детска градина</p> <p>Участие в програми и проекти</p>
<p>6. Квалификационна дейност</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ефективно изразходване на средствата за квалификация 2. Създаване на вътрешна система за наставничество 3. Квалификация на учителите за работа с интерактивна техника и образователен 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Осигурени по 16 академични часа годишно вътрешноинституционална квалификация за педагогическите специалисти 2. Увеличен брой на учителите с ПКС 3. Обучение на работната група по самооценяването 	<p>Бюджет-детска градина</p>

	<p>софтуер, и генериране на електронни ресурси</p> <p>4. Обучение на педагогическите специалисти за действие при криза и оказване на долекарска помощ</p> <p>5. Обучение на учители за разпознаване на проявите и превенция на агресивното поведение</p>	<p>4. Обучени педагогически специалисти с присъдени квалификационни кредити през периода на самооценяване</p>	
<p>7. Взаимодействия с родители, институции и структури, работещи в областта на образованието и младежта</p>	<p>1. Форми на взаимодействие и обратна връзка с родителите, които се прилагат в детската градина</p> <p>2. Форми на взаимодействие и обратна връзка с родителите, които се прилагат в детската градина</p> <p>3. Взаимодействие с културни и държавни институции.</p>	<p>1. Създадена информационна среда за родителите</p> <p>2. Общуване на учителите с родителите за информирание за индивидуалния напредък на децата</p>	<p>Бюджет-детска градина</p>
<p>8. Материално-техническа база</p>	<p>1. Съответствие на образователното пространство в детска градина №15 „Райна Княгиня“ гр. Перник с актуалните нормативни изисквания за здравословна среда, безопасност и обучение</p>	<p>1. Среда, гарантираща живота и здравето на децата</p>	<p>Бюджет-детска градина</p> <p>Участие в програми и проекти</p>

Стратегията за развитието на детската градина се актуализира в следните случаи:

1. в края на двегодишния период от приемането ѝ и след приключване на визирания 5-годишен период;
2. началото на всяка учебна година, след анализ на постигнатото до момента и диференциране на възникнали затруднения и нововъведения в образователната система;
3. при настъпили промени в организацията на дейността на детската градина;
4. при промяна на нормативната база в образованието, отнасящи се до предучилищното образование.

Стратегическите цели и приоритети се конкретизират и детайлизират в Двегодишен план за действие и финансиране и всяка година чрез Годишен план за дейността на детската градина, с посочени конкретни отговорници и срокове за изпълнение. Задачите за постигане на стратегическите и специфичните за институцията цели се планират в стратегията по години, като резултатите се отчита в края на всяка учебна година.

Анализите за изпълнението на стратегията се приемат с решение на педагогическия съвет.

Приложения:

1. Програмна система на детската градина
2. План за действие и финансиране

ДИРЕКТОР:

/Кремена Михайлова/

